Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Munch, Andreas.; af A. Munch.
Titel | Title:	Nyeste Digte
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Christiania : Chr. Tønsbergs Forlag, 1861
Fysiske størrelse | Physical extent:	192 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

53. - 383.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

1 1 53 0 8 07948 2

+ REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Nyeste Digte

af

A. Munch.

Christiania.
Chr. Tonsbergs Forlag.
1861.

Side

Ved Overlærer Fritzners Grav 89
Afskeden 91
Hjemreisen fra Kirken 93
Et Ligfølge 95
Ved Naturforskermødet 97
Paa en Faders Fødselsdag 99
Italienske Høstfolk 100
Ved Genfersøen 103
Juleaften i Nizza 108
Ved en ung Landsmands Grav i Nizza 110
Ved en ung Piges Grav 113
Ved en gammel Somands Grav 115
Ved en ung Læges Grav 116
En knækket Blomst 118
Til en sørgende Moder 119
Juleaften i Hjemmet 120
En forladt Faders Vinteraften 121
Barnehjemmet 123
Vaarklage 124
Høstblade 125
Fortrøstning 135
En Kirkegang i Hamar 137
Prindsesse Helene 139
Jøde og Christen 142
Fra Throndhjems-Reisen.
I. Paa Dovrefjeld 154
II. I Guldalen 159
III. Paa Hlade 161
IV. I Staden 166
V. Domkirken 168
VI. Fregatten Sankt Olaf 171
VII. Munkholmen 173
VIII. Leerfossen 178
IX. I Værdalen 180
X. Inderøen 184
XI. En Nat under Hornelen 187
XII. Kroningssnekken 191

Marmorløven fra Piræus.

Nedsjunket fra sin Høide
Laae Hellas's ædle Folk,
For Frihed og for Skjønhed
Det var ei længer Tolk.
Sit Vankelmod, sit Letsind
Det havde kun beholdt,
Men ingen store Tanker
Det mere sammenholdt.

Vel stod fast heel tilbage
Den gamle Skjønhedskrands:
Templer og Søilerader
Lyste i Marmorglands, —
Men af den gamle Hæder
Det var kun tomme Skal,
Thi Aanden bort var vegen
Ifra Perikles's Hal.

En Slægt af blode Slaver
Krøb om Athenes Borg,
Fra Parthenon Gudinden
Saae ned paa dem med Sorg:
I Vellyst kun og Vinding
De satte Livets Glands,
Og laae og skjalv i Stov for
Despoten i Byzants.

Dog engang, da Tyrannen
Traf dem paa ommest Sted,
Da han med nye Skatter
Betynged' deres Fred, —
De reiste sig, — dog ikke
Med Kraft paa Fædres Muld, —
Ak! — kun forat beskytte
Sit kjære, blanke Guld.

De gjorde Oprør, — tænk dog,
O, hvilket modigt Folk!
De myrded' Kejserbudet,
De greb til deres Dolk.
Den rædde Borgvagt voved'
De og at jage bort. —
Den loved' at gjenkomme
Med Hævnen inden kort.

Imidlertid — hvad Glæde! —
Athen sig drømte fri!
En vild, bacchantisk Jubel
Nu Alle stemte i. —
Man krandsed' sig med Viinlov,
Fest var der, Nat og Dag —
Man leged' Børnelege
Paa Fortids Sarkophag.

Snart var den Drøm dog ude. —
Piræus hed en Havn,
Hvor blidt Athenen mødte
Ægærhavets Favn.
Did stevned' ind en Morgen
Fra Havets Dunkelblaa
Et Drageskib med Skjolde
Og gyldne Vinger paa.

Langs med den gyldne Ræling
Og paa det høie Dæk
Stod stærke Mænd i Plader
Og med daglyse Træk.
Høit over Alle raged'
Ved Stavn en Ungersvend,
I lysblaa Brynjekjortel
Og blanke Sværd ved Lænd.

Saa gled den rige Snekke
I Havnen stoltelig,
Mens høit dens Mænd opstemmed'
En Krigssang, underlig:
Den klang ei fuld og deilig
Som Grækers blode Maal,
Men skarp, som Nordenvinden,
Som Sværdets Fald paa Staal.

De Græker stimled' sammen
Med megen Larm paa Kyst.
„Gud fri os! — raabte de Alle —
Hvo kan bestaae den Dyst?
Det er jo Væringflokken,
Barbarerne fra Nord,
Som har Herakles's Styrke
Og Vintrens Magt ombord!" —

Man søgte at forhindre
Den Snekkes Landing dog:
Man slynged' fra Maskiner
Stene mod Skibets Skrog,
En Hagl af giftige Pile,
En Regn af græske Ild
Faldt over den fremmede Skare —
Mon den ei vige vil?

De lod sig ikke skræmme
De gjæve Nordens Mænd,
De lagde ganske rolig
Til Marmorbroen hen. —
Og saa — med Skjold over Hoved,
Med lystig Skjaldesang,
I ordnet Svinefylke
Den Flok i Land nu sprang.

Forrest iblandt dem Alle
Hin ranke Ungersvend, —
Hans lyse Lokker bølged'
Vildt under Hjelmen hen,
Hans klarblaa Øine straaled'
Af Kampens varme Lyst —
Sund Kraft og Livsmod hæved'
Hans brede Heltebryst.

Harald det var, hin Høie,
Sankt Olafs Broder kjær, —
Ham fulgte Ulf og Asmund
Og saa den lille Hær.
Frem, Christmænd! Korsmænd! Nordmænd!
Saa raabte Hoben ferm,
Og delte som en Kile
Den tætte Grækersværm.

Til begge Sider Græker
Som meiet Korn alt laae, —
Da tabte de Mange Modet
For nogle stærke Faa.
Den hele Grækermængde
Nu slængte Vaaben hen,
Og sank i Knæ med Bæven
For Harald og hans Mænd.

Han stod der høi og rolig,
Ansaae dem med Foragt,
Bød sine Mænd at standse
Og hæved' Stemmens Magt:
„Jeg kommer fra Eders Keiser
At fordre Blod for Blod,
Dog vil han give Naade
Hvis I vil give Bod.

„Bring dobbelt hvad I skylder,
Dertil Jert halve Guld,
Samt Lydighed herefter —
Da er han atter huld." —
De loved' Alle ydmygt
At bringe, hvad Harald bød —
Men til en Fest saalænge
Ham og hans Mænd indbød.

Paa Borgen, samme Aften,
Stod Harald tankefuld —
Omkring ham straaled' Hallen
Af Marmor og af Guld,
De skjønne, græske Kvinder
Omsvæved' ham i Dands,
Luften var vellystsvanger
Af Toner og af Glands.

Da kom ad Sølegangen
Et langsomt, festligt Tog —
See! — det var Stadens Ældste
Som parviis der fremdrog.
De bar en gylden Krone,
Dertil en Purpurdragt,
Som ned for Haralds Fødder
Blev knælende fremlagt.

Saa lød de Ældstes Tale:
„Vær hilset, høie Mand! —
Achilleus er gjenkommen
I Dig til Grækenland! —
Tag mod dets Kongekrone!
Beherst os, før os frem!
Da vil den gamle Storhed
Igjen her fæste Hjem."

Først svared Harald ikke,
Han grunded' taus en Stund.
Men nær stod Asmund Stærke,
Han oplod saa sin Mund:
„Godt var det Tilbud, Herre!
Tag Kronen — her kun bliv!
Thi her er godt at være:
Sød Viin — og deilig Viv!" —

De hæved' Harald Panden
Og raabte, ædel vred:
„Nei, aldrig skal det siges
En Væring brød sin Eed! —
Keiseren har vi svoret
At straffe her paa Stand,
Ham vil jeg bringe Kronen,
Thi hans er dette Land.

Jeg veed en anden Krone
Høit op mod fjerne Nord,
Den har jeg Ret at vinde
Paa Fædres haarde Jord.
I Norge vil jeg herske
Fri, over frie Mænd —
Ei her i Syd, hvor Mandsmod
Blandt Trælle sygner hen.

Op da, til Skibet atter! —
Den Fest nu have Slut! —
I Græker, vil I leve,
Bring strax da Jer Tribut!“ —
Det skede som han vilde;
Han var dem lidet huld,
De maatte selv nu fylde
Hans Skib med Gods og Guld.

Som Alt var endt, og Hoben
Just skulde gaae ombord —
Han vendte sig end engang
Om imod Hellas's Jord.
Han saae paa Havnens Skjønhed,
Saae Monumenters Hær:
„Vi maa dog efterlade
Et Tegn, at vi var her.

Kom Asgeir, Thord og Ivar!
I vide Kunsten vel
At riste Minde-Runer,
I Træ, som og i Fjeld.
Seer I den Marmor-Love
Som sidder hist paa Vagt? —
Udhug nu paa dens Sider
Hvad her vi har fuldbragt.“

Som sagt, saa gjort. De hugged',
Og snart sig slynged ned
Ad Løvens Marmorsider
En Runeslange bred.
De Græker saae med Undren
Og Vrede vel derpaa —
Kunde det dog ei hindre,
Langt mindre det forstaae.

Saa drog de Mænd fra Norden
Med Seir og Bytte hjem, —
Men Grækerfolkets Skjæbne
Blev meer og mere slem.
Snart kom de Vantroes Horder,
De vilde Tyrkers Magt
Og nedslog sidste Levning
Af Skjønhedsrigets Pragt.

Da tramped' Mahoms Heste
Frækt paa Athenes Huus,
Da styrted' Templer, Søiler
Og Statuer i Gruus.
Kun Løven ved Piræus
Sad høi og opreist end,
Det var, som Haralds Indskrift
Endnu beskytted' den.

I Sekler stod den eensom
Og taus ved ode Havn.
Glemt var Piræus; — Løven
Gav ene Stedet Navn. *)
Høi stirred den udover
Hin minderige Egn,
Men Ingen kunde tyde
Dens gaadefulde Tegn.

Saa kom der fra Venedig,
Hint nye Athen, en Hær
Didhen, at kue Tyrken
Og stifte Handelsfærd.
Som Seierstegn paa Flaaden
De bragte Løven bort
Og satte den i Hjemmet
Ved Arsenalets Port.

Der stod den atter længe,
Som høi og stille Vagt, —
Den saae Venedigs Vælde,
Den saae dets Fald fra Magt.
Alvorlig, klog den stirred'
Udover Slægt ved Slægt,
Men Ingen kunde løse
Dens bundne Mindevægt.

*) Porto Leone kaldtes Havnen under Venetianerne.

Først nu, i disse Tider,
Det hændte, at en Mand
Fra Norden kasted' Blikket
Paa Skriften med Forstand.
Hvor blev han varm om Hjertet
Da Runerne kom frem!
Det var hans Fædres Skrifttegn,
Han kunde tyde dem! —

Og nu fik Loven Mæle
Og kunde sige Alt
Hvad Runeslangen gjemte,
Hvad her vi har fortalt.
End staaer den, som et Vidne
Ved Middelhavets Kyst
Om Nordmænds Færd i Syden,
Om Harald Høies Dyst.

Erindring fra Upsalafærden.

(1856).

Paa Mælarsoens Vande,
Paa Holme og paa Krat
Der laae en stille, dæmrende
Nordisk Sommernat, —
Saa klar som Morgnens Aande,
Saa dyb som dunklest Nat —
Af Fortid og af Fremtid
Underlig sammensat.

Langs med de dunkle Skove
Og under grønnen Ø
Tre Snekker saaes drage
Opad den stille Sø.
Saa stolt de fremad glede
Med høie Svanebryst —
De bar jo paa sin Tillie
To Landes Ungdomslyst.

Det var de danske Drenge
Fra Sjællands blide Vang,
Det var de norske Gutter
Fra Fjeldets mørke Hang. —
Langveis vare de komne
Vidt over Havets Ring,
Alt til det store Stævne
Paa Upsals Ynglingsthing.

Nu var ej langt tilbage
Til Odins gamle Hjem;
Høit banked' deres Hjerter,
Alt medens de drog frem.
En glad Forventning hvilte
I Nattens milde Favn,
Og store Skygger varsled'
Alt om den nære Havn.

Skoklosters hvide Mure
Steg op af Lundens Skjød,
Og Gustav Adolphs Psalme
Derfra i Natten lød.
Sigtunas mosgraa Taarne
Hilste fra Hedenold
Med Klang af Offergilde
Og Sværdets Fald paa Skjold.

Men da de trende Svaner
Gled ind i Fyrisaa,
Af Dagens Slægt i Upland
De monne Hilsen faae.
En Regn af Heggeblomster
Med Duft fra Nordens Vaar
Faldt over dem fra Broen,
Som over Elven staar.

De unge Skarer jubled'
Og seiled' længer frem. —
En stor, en herlig Slette
I Dæmring laae for dem —
Det var Urnordens Hjerte,
Den gamle Fyrisvall! —
Nu skulde den atter bære
En Dyst for Sang og Skjald.

Endnu var Alt dog stille,
Der rørte sig ei Blad —
Og endnu stedse dulgte
Sig Freiers gamle Stad.
„Vi komme sent til Upsal", —
Det inden Borde lød, —
„Vi træffe vore Brødre
Vel nu i Slumren sød".

Da styred' den første Snekke
Omkring et Næs, — og see!
Domkirkens Tvillingtaarne
Sig monne for dem tee! —
Og over dem, paa Høiden,
Den gamle Vasaborg
Med sine røde Mure
Og al sin Mindesorg!

De vare i Upsala! —
Der laae det i sin Pragt; —
Og see! paa sine Strande
Holdt Byen Nattevagt.
Der stod de — Hoved ved Hoved, —
Ung, Gammel, Kvinder, Mænd! —
End tause, — Elvens Susen
Kun lød i Natten hen.

Da knalded' det fra Borgen!
Den tunge Taushed brast.
Fra tusind, tusind Barme
Sig vælted' Jublens Last! —
Der viftedes med Faner,
Der raabtes høit mod Sky:
Velkommen, Nordmænd, Daner,
Her i Upsala By!

Og just som Foden sattes
Paa Sverigs ældste Grund,
Og Arm i Arm man vandred'
Nu op til Odins Lund,
Da tændte sig paa Himlen
Et blegrødt Rosenskjær,
Som bredte sig udover
Den hele Ungdomshær.

Var det et Tegn, at Morgnen
For Norden nu er nær?
Var det fra Idesletten
Det første Rosenskjær? —
Er Ragnarok udkjæmpet,
Og stiger Dagen frem
At lege med Guldtavler
I Asers nye Hjem? —

O! Den, som har oplevet
Hin underfulde Nat,
Af Fortid og af Fremtid
Saa sælsomt sammensat —
Han tvivler ikke mere! —
For ham blev Drøm til Daad! —
Selv saae han Morgenrøden
At tyde Norners Raad.

Studentersangforeningens Tiaarsfest.

(1855).

Der hviler i Naturen en dyb, melodisk Klang,
Saa blid som Rosens Dufte, saa stærk som Stormens Gang,
Den tordner gjennem Fossen, den sukker gjennem Blad,
Den fløiter gjennem Fuglen saa længselsfuld og glad.

Men vild er denne Tone, og uden rette Magt,
Saalænge den endnu ei er til Bevidsthed bragt.
Kun Mennesket kan dette. Han lægger Sjæl deri,
Han hæver denne Tone til Sangens Poesi.

Selv han kan dog ei løse den bundne Melodi
Naar spredt er hver en Stemme, og vild, og fuglefri —
Kun gjennem skjøn Forening af Kunst, Natur og Folk
Opvælder Harmonien, den alle Stemmers Tolk.

Det fik de vel at føle, de unge, norske Mænd,
Dengang til Brodermøde til Sjælland de drog hen.
Fra Upsal, Lund og Danmark steg Sangen der mod Sky —
Taus stod kun Ungdomsskaren fra Norges Fjeldely.

Saa kunde det ei blive. Alt paa sin Hjemfart gav
De tro hinanden Haanden, midt paa det vilde Hav.
Og saa, mens Havets Brusen lød dertil som Choral,
De slutted' fast et Forbund til Sang i Hjemmets Dal.

Det er nu ti Aar siden. Fast kan vi nu ei troe
Der var en Tid, da Sangen ei vilde hos os boe —
Thi fra hint lille Forbund udgik et Bølgeslag
Af Toner over Landet, i større Kreds hver Dag.

Nu staar den norske Ungdom ei taus meer, her i Nord,
Med svenske, danske Brødre den sjunger nu i Chor!
Nu lyder Sang i Hallen, Sang er i Hytten Gjæst,
Og Harmonien adler nu Fryds- og Alvors-Fest.

Nu er ei Norges Tone blot vild, som Luur i Fjeld —
Klar og besjælet stiger den nu af Sangens Væld.
Og denne norske Sangkunst, født paa den dybe Sø,
„Den haver vel den Skjæbne, at den kan aldrig døe!"

Sang til Carl Johans Minde.

(1858).

Hvo kjender ei den høie Tale,
Den Saga, stor og underfuld,
Om Helten, som fra Sydens Dale
Kom hid, at bære Kronens Guld? —
Om Kjæmpen, som i Uveirstiden
Opbygged' Nordens Tvillingborg,
Og sad som Drot i Hallen siden
Med Fadersind, i Lyst, i Sorg? —

Fast som et Eventyr det klinger —
Og dog mangt Øie her det saae,
Og dog hvert Skridt os Tanken bringer:
Hans er den Grund, vi træde paa!
Han rev vort Norden op af Dvale,
Han tog vort Frihedsværk i Favn,
Han bragte Fred til vore Dale,
Han styred' os vort Skib i Havn! —

Nu fra sit Storværk Helten hviler
I Kongegrav ved Mælarsø, —
Dog end hans Aand til Norden smiler
Og vaager end, og kan ei døe:
Den svæver som en Ørn om Fjelde
Og vogter paa vor Broderpagt,
Og signer glad det Hjertevælde,
Som for sin Ætt han har grundlagt.

O! Hver, som engang fik at skue
Hin Skjæbnens høit udkaarne Mand,
End føler Ørneblikkets Lue
Og glemmer aldrig Carl Johan.
Men selv til seneſt Slægt hans Billed
Med Livets Træk nedarves skal: —
Hos Olaf, Gustav er han stillet
I Nordens fælles Mindehal.

Kong Oscars Drapa.

I.

Ved Liigbaaren.

(Stockholm, Juli 1859).

Kong Oscar ligger endnu paa Stockholms høie Slot,
Men ikke meer i Sygdom og i Kvide.
Hans Bryst er nu saa roligt, han har det nu saa godt,
Hans ædle Træk i Døden er saa blide.

Nu er da Hvilen funden, den lange Kamp udstridt,
En hellig Stilhed fylder Kongens Sale,
Og over Alt, hvad her er haabet og er lidt,
Har Døden lagt sin stumme Gaadetale.

Det var jo længe ventet. Gud har jo Bønnen hørt,
Som selv hans Folk for Oscar maatte bede:
Til evigt Lys og Frihed er Kongens Sjæl indført,
Og dog — og dog maa vi ved Støvet græde.

Han græd jo og for Elskte, vor høie Frelser selv,
Skjønt med et Ord til Liv han kunde vække —
Saa kan vel vi med Sorg see ned i Dødens Elv,
Der alle vore Kjære vil dække.

Og denne blege Herre, som her er segnet hen,
Han stod jo saa høit blandt vore Kjære:
Han var ei blot vor Konge, han var og vor Ven, —
Vi kunde ham saa lidet undvære.

Og nu er fra ham veget hvert Spor af Kval og Sot,
Nu skue vi hans Skikkelse herlig.
Nu bedst vi see, at sjelden har Norden haft en Drot,
Saa mild og klog, saa fredsæl og saa kjærlig.

Nu sænker sig den store, den tunge Landesorg
Paa eengang over tvende Folk og Riger.
Nu er der Savn og Tomhed i Hytte og i Borg, —
Hed Taaren nu til hvert et Øie stiger.

Men et Sted, hvor Sorgen rammer
Allerdybest dog, jeg veed, —
Det er Dronningens Lønkammer,
Josephines Enkested.
Alt, hvad Trofkab har i Eie,

Alt, hvad Hustru-Ømhed kan,
Gav hun hen i Trøst og Pleie
Til den syge, elskte Mand.
Aar og Dage, Nætter lange
Sad hun klar og fast, skjønt bange,
Ved den Elsktes Leiested.
Hvert hans Suk hun vilde fange
Med et Smiil; som Vuggesange
Hendes Ord gled til ham ned.
Lædskedrik hun vilde blande,
Kjøled' ham den hede Pande,
Letted' ham selv Dødens Sved.
Aldrig trættet, aldrig bøiet,
Saae hun Smerten fast i Øiet,
Saae paa Bunden Evighed.
Ak, hvor gjerne, altfor gjerne
Havde hun sin Dont fortsat! —
Thi selv gjennem dybest Nat
Tindred' endnu Haabets Stjerne.
Ak! — nu er selv den udslukt,
Livets Haab herneden lukt.

Sku da opad, høie Kvinde!
Der skal Syner nu oprinde
Kvægende for saaret Barm.
See din Elskte, see vor Konning,
See din Oscar, ædle Dronning! —
I din tabte Gustavs Arm

Straalende at fremadskride
Gjennem Himlens Riger vide,
Vinke Dig med Haand og Mund
Til den søde Gjensyns-Stund! —
Sku og om Dig, høie Moder! —
Du er rig og her paa Jord:
Kjærlighedens milde Floder
Svulme her og ved dit Ord.
See, din Førstefødte stiger
Kraftig nu i Faders Sæde,
Bringer Morgenfriskhed, Glæde,
Daadshaab til de tvende Riger.
See din Oscars Moder græde
Med Dig, og for Sønson bede, —
See din Ætt om Thronen stillet,
Fuld af Styrke, ungdomsfager! —
See og dine Folk, som tager
Vare paa dit dyre Billed:
Josephines høie Mod
Skal i Norden aldrig glemmes,
Skal i Folkets Hjerter gjemmes
End saalænge, de har Blod. —

Kong Oscar hviler endnu paa Stockholms høie Borg,
I Dødens Majestæt, med Træk saa blide.
Men snart skal han udbæres, for under Landesorg
At sættes ved sin store Faders Side.

I Hvælvingen hiſtnede, i Ridderholmens Grund,
Hvor mange Kongeſlægter ſlumre ſammen,
Der ſkal hans Aaſyn gjemmes af Steenpladens Bund,
Der Kirkens Fred ſkal give ham ſit Amen.

Lad Støvet kun gjemmes! — Eet kan ei tages bort:
Hans Liv for Os, — det Saga vil opvække.
Der findes ei en Hvælving ſaa trang og ſaa ſort,
At den Kong Oscars Minde kunde dække.

Dog ſtiger dette Minde ei op med Klang af Spær
Og ei med blodig Pragt, med Krigens Torden.
Det ſtrømmer udaf Graven alt med et Roſenſkjær,
Som blidt og ſagte fylder hele Norden.

I Sverigs klare Søer det ſpeiler ſig med Lyſt,
Det rødmer ſkjønt om Norges hvide Fjelde,
Det ſukker gjennem Skoven ſaa venligt og tyſt —
Og dog det eier meer end Stormens Vælde.

Thi Kjærlighed og Retſind har ſtedſe haft den Magt
At give Manden bedſte Eftermæle, —
Og ingen Drot i Norden har end et Minde bragt
Saa rent og mildt, ſom Oscar den Fredſæle.

II.

Ved Universitetets Mindefest.

(Christiania, Septbr. 1859).

Der er saa stille nu i Norges Dale —
Thi Savnet, Datter af den tause Nat,
Har under Fjeldets Ly sig bleg hensat
Og sender viden om den Sorgetale:
Kong Oscar har sit Land, sit Folk forladt!
Den elskte Fader, Han, den fuldtro Ven,
Den milde Hersker er nu vandret hen
I Dødens dunkle, gaadefulde Rige,
Hvis Sted ei nogen Levende kan sige,
Hvorfra ei Nogen vender hid igjen. —
Men Klippens Folk vil ikke kraftløs klage;
Det slutter Smerten dybt i trofast Bryst,
Og seer med Haab mod Evighedens Kyst —
Med Tak paa Oscars sundne Liv tilbage.

Han var en ædel Drot.
En af de Faa,
Som høit i Magtens Slot
Sit Hjerte kunde rent bevare
Og uden Svimmel staae.
Saa mild og blid
Han var dog Retfærds strenge Tolk.
Med rastløs Id,

Ved Dag, ved Nat
Arbeided' han for sine Folk
Til han sank mat,
Brudt, under Byrden ned. —
Nu har han Fred.

Hav Tak, Barmhjertighedens Gud!
At Du med kjærligt Faderbud
Gav Oscars Legem Hvile.
Nu kan hans Aand, saa høi og klar,
Befriet, let og vingesnar
Mod Lysets Kilde ile.

Alt her hans Aand var Lyset nær,
Han elsked' saa dets Farvepragt
I Tankens skjønne Rige.
Den Kunstens Sæd, den Aandens Magt,
Som han har pleiet og grundlagt,
Kan nu til Blomst opstige.

Men ei blot i Tanker, Toner —
Og i Handlings Regioner
Lyser Oscars Storbedrift.
Ret og Sandhed gav han Norge —
Derom staar i Fjeldets Borge
Nu en evig Runeskrift.

Norges Love atter kneiser!
Høit Sankt Olafs Øx den reiser
Atter nu i stærke Favn.
Landets Farver, frihedsbaarne,
Vaie nu fra Master, Taarne —
Vifte langt Kong Oscars Navn!

Hvad han har grundlagt kan ei henveires,
Thi det har Kjærligheds Rod,
Thi ved hans Værk kun Sandheden feires,
Thi for det slaar Folkets Blod.
Derfor kan Oscars venlige Minde
Aldrig i Norrige døe.
Slægter skal komme, Slægter skal svinde —
Altid hans Stjerne mild skal oprinde
Over Forgangenheds Sø!

Høit over Dognets Taager en Hal
Stander med straalende Tinder.
Der samler Saga de Udvalgtes Tal,
Fæster de dyreste Minder.
Der Drot og Stridshelt, Viismand og Skjald
Sæde finder.

Ny Gjæst i Hallen just nu triner frem:
Saga Kong Oscar indleder.
Blid Olaf Kyrre der byder ham Hjem,
Magnus den Gode sig glæder.
Sydlandets Søn tager Sæde hos dem
Med stor Hæder.

Der slutter Nutid til Oldtid sig skjøn,
Skjaldenes Harper der tone.
Derfra seer Oscar ned til sin Søn,
Signer og freder hans Throne,
Viser ham gode Konningers Løn:
Evig Krone.

Klar sidder Oscar i Sagas Hal.

Hilsen til de unge Studenter.

Helligt er Studentens Kald!
I de varme Ungdomsdage
Træder han i Templets Hal,
Der nu Aandens Daab at tage.
Over ham, i høien Chor
Gaar de svundne Slægters Tale —
Alnaturens dybe Ord
Hører han i lyse Sale.

Men, vil han de Ord forstaae,
Maa han lære dybt at tænke —
I hans Barm, fra Troens Blaa,
Kraft og Alvor maa sig sænke.
Ungdomsfreidig, andagtsfro
Kan han da mod Maalet vandre,
Hvor de store Aander boe,
Dem ei Tid, ei Død forandre.

Helligt er Studentens Kald!
Vær saa hilset, Brødre unge,
Her i Aandens Tempelhal!
Hør vor glade Velkomst runge! —
Vi skal vandre sammen nu
I de klare Solegange —
Ungdomsmod og Broderhu
Lyde skal fra vore Sange.

Opreist Hoved, ydmygt Sind,
Haand i Haand lad os da skride
Under Templets Buer ind,
Dybt at granske, stærkt at stride
For vor Tro, vort Fædreland,
For vort Ungdomshaab, det skjønne!
Fremad! Brødre, som een Mand! —
Krandsen vil den Kjække lønne. —

Helligt er Studentens Kald!

Fædrelandssang.

(Ved Sangerfesten i Arendal).

Livsalig straaler Pinsetid
Nu over Norges Dale —
Hver liden Fugl nu synger blid,
Nu Blomst og Urt faae Tale.
De Bolger frie mod Klippen slaae,
Livsrøster dybt i Skoven gaae:
Thi vil ei Folket stumt nu staae —
Det vaagnet er af Dvale.

Brudt er forlængst nu Baand og Tvang,
Sin Kraft nu Norge kjender, —
Den vælder ud i Kunst og Sang,
I Daad af Aand og Hænder.
Det Baand, selv Frihed bære maa,
Selv lægge vi det glade paa,
Mens Haand i Haand vi fremad gaae
Mod Haab, som aldrig ender.

Vi vide vel, det er hel svært
At dyrke disse Fjelde, —
Men intet Arbeid er saa kjært
Som eget Huus at tjælde.
Og kommer end et Veir fra Syd —
Det skal ei mørkne os vor Fryd,
Det skal ei dæmpe Sangens Lyd
Imellem disse Fjelde.

Lad da mod Himlens klare Blaa
Vor Pintsehymne stige
For Landet, som vi elske saa,
For Norges gamle Rige!
Hver Vaar det bliver ungt paany,
Det giver os saa godt et Ly —
Gud signe Skov og Bygd og By
I Norges gamle Rige!

Ved Carl den Tolvtes Mindesteen.

(Sangerfesten paa Fredrikshald, 1856).

Vidt over alle Steder
Udgaar fra Fredrikshald
Et Sagn om Borgerhæder
Og Heltekongens Fald.
Saalænge Slægter bygge
Og Elv i Dalen gaar,
Kong Carl den Tolvtes Skygge
Her høit paa Fjeldet staar.

Den ædle Skygge truer
Ei meer nu mork og vred,
Hans Blik paa Norden skuer
Med Stjernens klare Fred.
Hvo vandrer ved hans Side
Fortrolig, Haand i Haand? —
O, du kan vel det vide —
Det er Colbjørnsens Aand.

De har hinanden fundet
Nu gjennem Ild og Blod: —
Saa Hadet nu er svundet,
Som mellem Brødre stod.
Nu Svensk og Norsk vel kjende
De er hinanden værd,
Mod fælles Fiende vende
De nu blot fælles Sværd.

Men hjemme vil de leve
Som Brødre, Haand i Haand,
Og samlet Blikket hæve
Mod Fortids store Aand.
Vil Sverig Bauta sætte
Hvor Heltekongen faldt —
Velan! — vor Deel i dette
Vi fordre, som i Alt!

Selskabet for Norges Vel.

(29 Decbr. 1859).

Det er idag halvhundred Aar
At vore bolde Fædre
Et Værk har stiftet, som end staar
Og evig skal dem hædre:
Mens Norge sjunket var i Nat,
Af Alt, kun ei af Gud forladt —
En Broderkreds blev sammensat
At bygge Landet bedre.

Det Forbund stod med roligt Mod
I Farens værste Dage,
Og ofred' Daad og Gods og Blod
For Landet, uden Klage.
De kjæmped' sig saa mægtigt frem,
At Lyset snart fik her et Hjem,
Guds Kraft var synlig over dem
Med Sæd for bedre Dage.

Og da nu disse Dage kom,
Da Norge var opstandet, —
Den Kreds blev dog ei derfor tom,
Skjønt vel dens Med et andet.
Den virker nu med Daad og Ord
At odle Mark, at dyrke Jord —
Men, kommer Noden atter stor,
Den redder atter Landet!

Vort Selskab da for Norges Vel
Det vil vi hoilig hædre!
For det med ganske Sind og Sjæl
Vi takke vore Fædre.
End længe, længe det bestaae!
I Arv til Sønnesønner gaae!
Med det hver Nordmand tænke paa
At bygge Norge bedre.

Efterklang
af den nordiske Kunstudstilling.
(1857).

Nu herſker Tomhed i de laante Sale,
Hvor nylig Billedverdnen ſtraaled' rigt,
Hvor Folket ſtrømmed' under munter Tale
Og styrked' ſig ved Kunſtens ſkjønne Digt.
Bortfløine er de lyſe Sommerfugle,
Som gjæſted' os med deilig Farvepragt —
Igjen kun ſidder Eenſomhedens Ugle
Og tænker døſig paa ſin Vintervagt.

Hvad har vi af den korte Drøm tilbage?
De ſvenſke, danſke Fugle kunde drage
Til Hjemmet hen, og finde der et Ly.
I Arelſtad, i Birgers gamle By
De ſkjønne Kunſter eie Tempeltage,
Hvorunder de kan blomſtre, ſprede Duft,
Og kvæge Folket med en vaarlig Luft
Selv i dets mørke, tunge Vinterdage. —

Men ak! — den norske Kunst, hvor er dens Hjem?
Den har ei Templer, ei engang en Stue
Med egen Arne, hvor dens hellige Lue
Kan fredes, næres, pleies varligt frem.

Er den da ikke til? — Saa huft dog kun,
Du Norges Storthing! — Over for dit Sæde
Du saae den nylig samlet at fremtræde
Med Ungdomskraft, med Liv fra Landets Grund,
Med Magt, med Værdighed, til Alles Glæde.
Du kan ei nægte det! — Du saae ham selv,
Dit Norges yngste, halvt forskudte Søn!
Du saae, hvor han er vorden stærk og skjøn,
Mens Du fast glemte ham for Kværn i Elv,
For Korn i Ager og for Fisk i Sø.
Det er ei din Skyld, han ei maatte døe
I fremmed Land, ukjendt og uden Lon.
Nu kom han hjem, og bragte rige Gaver
Til Fædrelandets Hæder og dets Lyst. —
Men derfor fordrer han nu aabenlyst
Sin Deel af Fædrearven, den, Du haver
At skifte ud, Du Norges høie Thing!
Han fordrer Plads i Hjemmets Samfundsring,
Han vil, Du skal erkjende, hans Bedrift
I Form og Farver, Toner eller Skrift
Har idetmindste lige Ret og Værd
Med Dens, der fører Ploven eller Sværd, —

At, vil Du bygge Norges Land med Ære,
Da maa ei Skjønhed derfra lukkes ud.
Derom kan Fjeld og Dal Dig Vidner bære,
Og Skovens Fugle derom bringe Bud.

Hvad svarer Du dertil? Det er dog ei
Din Røst, det mørke Raad fra nogle Mænd,
At Skjærven, Du hengav paa Kunstens Vei,
Skjønt altfor ringe, bør beklippes end,
Ja, rækkes til det rige Haandværk? — Nei! —
Den er ei din, den dunkle, trange Røst, —
Det haabe vi, det veed vi til vor Trøst!
Du har visst aabent Blik og aaben Haand,
Hvor det gjaldt Norges Vel og sande Ære —
Rigt har Du skjønnet paa Bedrift af Aand, —
For Videnskab Du har et Tempel sat,
Hvis skjønne Søiler nu din Hæder bære, —
Saa stod da ikke Kunsten hen i Nat! —
Lad den nu og en Søn i Hjemmet være! —
Lad den nu ogsaa komme til sin Ret! —
Din Pligt, og Folkets Stemme kræver det.

Prolog ved Opførelsen af „Lord William Russell".

(17 Mai 1858).

Naturen feirer atter vor lyse Sommerfest,
Blidt Vaarens Klokker over Norge kime, —
Alle de smaa Fugle de kvidre nu som bedst,
Hoit Landets Hjerte slaar i denne Time.

Thi vil og Kunsten være i dette Festchor med —
Den er jo selv en Sangens Fugl paa Grene.
Først gjennem den dog Folket sin bedste Tone veed,
Og uden den er Mindet — døde Stene!

Forundres ei, at Kunsten, som Frihedsfestens Tolk,
Et Alvorsbillede lader her optræde:
Thi ved hin Frihedsmartyr fra et beslægtet Folk
Vi fatte selv vor Seier og vor Glæde.

Hvad Russell led og stred for, hvorfor han vilde døe,
Hvad han med Klarhed saae i Dødsvisionen, —
Det er forlængst nu vundet paa Englands grønne Ø:
Foreningen af Frihed og af Kronen.

Den Pagt af Folkefrihed og Kongehøihed har
Jo denne Dag og bragt os her i Norge,
Og stedse er den voret, og staar nu varm og klar,
En Fremtids Bue over Fjeldets Borge.

Staa op kun, William Russell, og see din stolte Drøm!
Den er i Norden nu til Sandhed blevet.
Og Du, hans ædle Hustru! saa trofast og saa øm,
Forgjæves har Du ikke stridt og levet.

Med England staar vort Norge som Friheds Vogter kjækt,
Aandstvang og Folketvang er her bortveget,
Med Folket Haand i Haand gaar en elsket Kongeslægt —
Sandhed og Ret er her paa Thronen steget.

Thi være fuldt velsignet vor dyre Folkeskat,
Vor Maidag med dens Haab og med dens Minde! —
Den er saa lys og herlig, den veed fast ei af Nat —
Gud lade saa den stedse her oprinde!

Prolog,

fremsagt af Jomfru Svendsen paa Theatret i Bergen.

(1857).

Der drog en liden Pige engang fra denne By
Ud i den vide Verden, fra Barndoms stille Ly.
Hun fortes mod det Fjerne af en usynlig Magt,
Der, som en kraftig Længsel, i hendes Sjæl var lagt.

Hun vidste ikke rigtigt hvad denne Længsel var,
Men ud mod Kunstens Rige dens lette Vinge bar: —
I gyldne Morgendrømme det Underland hun saae
Med Scenens høie Tempel, at vinke i det Blaa.

Men ak! — Nu først hun lærte, hvor langt der var igjen, —
Hvor steil og hvor besværlig den Vei, som gaar derhen!
De klare Høider hylled' sig ofte ind i Dunst,
Og tit hun maatte tvivle selv om sit Kald til Kunst.

Da lød en Stemme atter fra hendes Barndom født:
„Bliv ved, tab ikke Modet — Du er til Kunsten født.
Engang, — engang, maaskee dog, Du skal til Maalet naae
Og paa de lyse Høider blandt de Udvalgte staae".

Hun fulgte denne Stemme, — hun stræber op endnu —
Langt, langt hun er fra Maalet, men seer det uden Gru.
Til Hvile paa sin Vandring, før hun gaaer frem paany,
Er hun tilbagekommen nu til sin Fødeby.

Hun træder frem for Eder, her paa sin Barndoms Grund,
Med Glæde og med Veemod, i denne korte Stund.
Hvad hun har stræbt og vundet, det Lidet hun gik frem —
Med fuld Fortrøstning bringer hun nu til Eder hjem.

Hun veed, at I vil domme med Kjærlighedens Vægt,
Thi Bergen er en Moder, som elsker høit sin Slægt,
Og Barnet aldrig glemmer, hvor hun i Verden gaar,
Den gamle, gjæve Moder, som her ved Havet staaer.

Afskeds-Epilog,

fremsagt af Mad. Schrumpf.

(Febr. 1860).

Den er da kommen, denne Stund
Som jeg har længtet til,
Som jeg har frygtet for! — Var kun
Nu Eders Afsked mild! —

For sidste Gang jeg træder frem
I Kunstens skjønne Gaard,
Som var min Glæde, var mit Hjem
Saa mangt et Ungdoms Aar.

Nu fører bort mig Livets Strøm —
Jeg har jo havt min Tid.
Den er forbi, den Kunstens Drøm, —
O! den var skjøn og blid.

Forbi? — O nei, den lever end
Saa varm i dette Bryst,
Og hvor jeg gaar, jeg tager den
Med mig, som Mindets Lyst.

Vel mangen eensom Aftenstund
I den jeg leve vil,
Og see, i Sjælens dybe Bund,
Forklaret Scenens Spil.

Hvert Digt, jeg her har givet Form
Da vandrer for mig hen —
Og mangen svunden Bifaldsstorm
Jeg hører da igjen.

Hav Tak for hine Minders Tal,
Hav Tak for Eders Gunst! —
Farvel, du Scenens lyse Hal! —
Farvel, du skjønne Kunst!

O trives vel paa dette Sted! —
Udfold din Krone glad. —
Det er min Trost, jeg var dog med
At sætte første Blad!

For Christiania Theater.

(Efter Gjenopførelsen af Lord William Russell).

(Decbr. 1859).

For sidste Gang Lord William da optræder
Med al sin Varme paa vor Scene god:
Den Mime, som gjengav hans Liv og Blod,
Gaar bort, at bringe Andre Kunstens Glæder.

Med Tillid gav mit Værk jeg i hans Haand.
Jeg vidste, at han kunde, at han vilde
Belive det af Hjertets egen Kilde,
Og at han vilde gjøre det med Aand.
Jeg vidste, at, om Meget maatte sforte
Paa Scenen her, i Værkets andre Dele,
Han vilde freidig løfte dog det Hele
Og holde Uforstand og Raahed borte,
Og med de andre gode Kræfter bære
Det Hele over dog i Kunstens Sphære.

Thi han staar ei alene. Ved hans Side
Har Lady Rachel og en yndig Tolk,
Som frem er sprungen af vort eget Folk,
Og som med Toner, stærke og dog blide,
Ham følger troligt paa hans høie Gang,
Og som, i tvende Sjæles Sammenklang,
Just viser, med et lysende Exempel,
At Norsk hos Dansk kan søge Kunstens Stempel,
Og dog ei tabe Fjeldets egen Sang.
Til dem sig slutter da hin ældre Mester
Som Hertug Jacob, prøvet, overlegen,
Forlængst paa Kunstens klare Høide stegen,
Med sin Skattering af det mindste Ord,
Med ægte Kraft, som i det Indre boer, —
En værdig Gjæst ved Melpomenes Fester.

Den Treklang skal nu splittes. Han, som gaar,
Som i vor Scene har sig saa indlevet,
At fast man frygter den gaar under, naar
Hans Plads i Rækken engang tom er blevet —
Hvad? — kan det være muligt han er drevet
Herfra ved Dognets hule Norskheds-Skrig,
Ved vilde Raab af National-Berserker? —
Mens han har hele Publikum for sig
Og alle dem, hvis Mening sund og stærk er?

Jeg vil ei troe det. Jeg vil troe, han gaar
Kun, da hans Hjemstavn kalder ham tilbage,

Fordi han endnu i de unge Dage
Vil sikkre sig sin Plads i Moders Gaard.
Men her var han og hjemme. Rosings Aand
Var over Dattersonnen her i Norge,
Og vilde gjennem ham for Landsmænd borge
At ganske er ei løst det gamle Baand,
At Dansk og Norsk har samme Fædreland
Endnu i Sprogets og i Kunstens Rige,
At intet Folk kan fra sin Fortid stige:
Kun paa dens Grundvold Templet bygges kan.

Det kan ei hjælpe nu at gaae tilbage
Til Sverres og til Hakon Gamles Tid,
Hvad heller ikkun prise Nuets Dage,
Og kaste bort hver ældre Kunst og Id.
Et Folk gaar ikkun frem med Seklers Fjed —
Det engang Skete maa man kjendes ved:
Det nytter ei der trodses eller klages,
Den danske Tid maa ogsaa her medtages,
Thi den er ogsaa vor, og gjennem den
Er vor Udvikling langsomt skredet hen.

„Men nu er Norge frit, alt længe frit, —
Kun et selvstændigt Liv det nu vil føre,
Nu vil det helst sin egen Stemme høre
Og selv i Kunst og Digtning bruge Sit".

Jeg veed det. Jeg har selv det tidt forkyndt.
Det er jo just, hvad længe er begyndt,
Hvad skeer ustandseligt, hver Dag, hver Time,
Som Granen, naar den stille opad gror.
Derom behøver man ei meer at kime
Med Sæterbjælder og med store Ord,
Der er vi Alle med, paa hver vor Viis,
At virke Vort til Fædrelandets Priis,
At lægge Værten til det nye Norge.
Men, vi vil ikke stænge Fjeldets Borge
Fra Verden ude, og fra dens Kultur —
Vi vil ei sætte Falken blind i Buur,
At ei den flyve kan til fjerne Lande
Og bringe hjem fra Sydens rige Strande
En Tilgift til vor strengere Natur.
Vi vil ei troe, at Alt er Nationalt,
Fordi det dækkes af en Vadmelskofte,
Men tvertimod, at Norsk kan være ofte
Hvad om et fremmed Folk er digtet, talt.
Vi troe og ei, den norske Folke-Aand
Saa svag og veg er, at den ei kan taale
Sig fælles med en Broder-Aand at maale,
Men bøier sig derefter, som en Vaand.
Kan den ved Isolering kun faae Liv —
Da er den ikke værd saamegen Kiv.

Vi vil og ei, som Børn, der ei kan vente

Opgrave Planten, forat see den groe, —
Vi veed for vel, at den vil have Ro,
At den fra Jorden vil sin Næring hente.
Vi vil ei voldsomt overhugge Traaden,
Som binder os end til den gamle Kyst.
Lidt efter lidt vi løsne den, til Baaden
Kan styres sikkert ind i Havnens Lyst.
Fra det Bestaaende vil vi gaae ud
Og deri sætte nye og friske Skud,
Der engang kunne vore op til Kroner
Med Blomsterdufte og med Fugletoner.

Det kunde synes, som jeg havde nu
For langt mig fjernet fra Theatrets Sale,
Det, hvorom egentlig jeg vilde tale.
Men jeg har gjort det med vel oplagt Hu.
Thi hvad jeg her i nogle Træk fremstilled'
Af Folke-Aandens store Gang mod Sit —
Derpaa vor Scene er et lidet Billed
Med Alt, hvad den har vundet og har lidt.

Fra Dansk begyndte den, og er dog snart
Paa gode Veie nu til Norsk at blive,
Imens den dog har Kunstens Præg bevar't,
Fordi den ei forhastet har sin Fart,
Fordi den Traditionen holdt i Live
Og ikke brød med Fortid aabenbart.

Men nu, da hin Umistelige gaar,
Skal Alt det Gamle nu med ham og falde?
Er det nu Tid, at lade Luren gjalde
Og rydde Scenen, saa den norske Vaar
Med al sin Grønhed kan til næste Aar
Fuldt drage ind der, og sig Herre kalde? —

End ei, hvis man endnu vil have Kunst,
Hvis man det langsomt Vundne vil bevare
Og ikke bytte Lys for Taagedunst.
Der findes ei iblandt den norske Skare, —
Skjøndt den har Flere alt med Kunstens Øyne, —
Der findes end ei En, som uden Fare
Kan staae alene i det haarde Stevne
Imellem renset Smag og Barbari,
End sige, som har vundet Kraft at bære
De Bedre op med sig til Kunstens Sphære,
Høit over alt Slags Dilettanteri.
En saadan Bærer, idetmindste, maa
En Scene eie, hvis den ei vil synke
Tilbage til en Sump, som man kan ynke,
Men ikke dyrke, ikke bygge paa.

Og see, en saadan Bærer har vi end.
Hin ældre Mester, han, jeg for lod nævne —
Han er just voxen til det sidste Stevne,
Ham maa vi ikke lade drage hen.

Om ham de Gamle kunne samle sig,
De Unge komme til, og uden Krig,
Og uden vildt Spektakel kan vor Scene
Fortsætte sikkert sin Udviklingsgang
Imod den Tid, da Kunstnertræets Grene
Har vundet Kraft at trodse Stormens Gang,
Faae Blomst og Frugt, og norske Fugles Sang
Harmonisk lyde kan i Lunden ene.

Udstillingen for Nationalgalleriets Byggefond.

(Febr. 1860).

Fra Larmen ude paa den travle Plads
Hvor Markedsværmen over Sneen vrimler,
Hvor By og Bygd med Undren sammenstimler
Om alskens Gjøgleri og broget Stads —
Fra al den Tummel, al den Vindings Lyst,
Træd ind en Stund i disse blide Sale,
Hvor der, som i en Helligdom, er tyst,
Men hvor dog Kunsten med sin stille Tale
Kan give Dig den bedste af al Lyst,
Og hvor det Skjønnes Himmelmagt kan dale
Med nogle varme Straaler i dit Bryst.

Frygt ei, Du her forlader Livets Færd
Og Hjertets Krav, og Sindets, Diets Glæder —
Du finder Alt igjen paa disse Steder,
Kun meer forædlet, mere Sjælen værd,

Og hævet over Hverdagstumlens Dunst.
Du skuer her Naturen gjennem dette
Forunderlige, gjennemsigtig-lette
Og dog saa varme Lys, man kalder Kunst.
Igjennem dette Medium fremkommer
Her for dit Blik et fredet Trylleland,
Hvor der i Vintrens Dyb er evig Sommer,
Med Skov og Ager, og med aaben Strand,
Hvor der er deilig Kvinde, kraftig Mand,
Hvor Blomsten aldrig tabe kan sin Duft,
Hvor rige Frugter glode i det Grønne
Og Fugle seile i den gyldne Luft.
Men ikke blot for det idylliſt Skjønne
Har Tryllelandet Magt at aabne sig —
Og til det Store, det Forfærdelige,
Ja selv til Smertens Dyb det fører Dig.
Thi Kunsten veed at gjøre Faren skjøn
Og Smerten sød, — i dens forklarte Rige
Har Kamp og Sorg paa Jorden alt sin Løn.

Før videre Du gaar, at nyde Glæden
Som fra de andre Tavler til Dig leer —
Dvæl saaledes ved dette store Billed,
Hvor „Fiskere i Havsnød" er fremstillet.
Her Dødens hele Rædsel paa Dig seer,
Men og et Seiersglimt fra Evigheden.
See — der er Storm om Bjørnoers nøgne Fjeld!

De sorte Uveirsskyer tunge jage
Over det vilde Hav, og med sig tage
Som lette Fnug bjerghoie Bølgevæld.
Du hører Havet bruse, Stormen brøle,
Seer Bølgen aabne sig — Du troer at føle
Det bedske Havskum Dig imøde sprøite
Og Dødens Aande over Dybet gaae.
Dit Blik med Angst og Rædsel hvile maa
Paa Folkene i denne lette Skoite,
Som næste Styrtsø vist maa overslaae.
Men see kun ret paa den veirbidte Gamle,
Som staar i Stavnen der, med Ror i Haand,
Med Knæet stemmet fast mod Baadens Tofte,
Mens Stormen griber i hans Haar og Kofte,
Men dog ei kue kan hans stærke Aand.
See ret paa ham — og dine Tanker ville
Sig snart fra Skræk til freidig Tillid samle;
Thi fra hans Aasyn gaar den indre Fred,
Som midt i Stormen lægger Havet stille.
Hans faste Blik mod Uveirsskyen siger:
Han kjender Faren, men dog Havnen veed.
Om end den sidste Redningsplanke viger —
Han frygter ei — thi Frelseren er med.

Har Du nu styrket Dig ved dette Billed,
Og har Du i dit Hjerte takket dem,
De ædle Kunstnere, som det fremstilled,

Og som saa ofte trylled' for Dig frem
Dit Fædrelands Natur- og Folkehjem
I Lyst og Nød, i Solskin og i Storme, —
Har Du nu ladet dette Billed forme
Sig i dit Indre fuldt til Harmoni —
Saa vend Dig til de andre, der omgive
Det med en Kreds af Syn fra Fjord og Li,
Fra Skov og Sø. — O, gaa dem ei forbi!
De er, som hint, her kaldte frem til Live
Af Kjærlighed til Kunst og Fædreland!
See, det er en Tribut fra Kunstens Sønner
Til Kunstens Tempel her paa Norges Strand! —
Det er det Bedste, som de give kan
Tilbage til den Moderjord, som lønner
Dem ei med Guld, men som opvække kan
I deres Indre Kunstens gode Kraft
Og nære dem med Skjønheds ædle Saft.

De vide vel, de føle det vel bedst —
De, som i et fremmed Land sit Brød maa æde, —
De vide vel, at Kunsten her er Gjæst,
At den i Norges Land ei har det Tag,
Hvormed den dække kan sit ædle Hoved,
End sige da en Hal, hvor den til Fest
Kan sammenkalde, og til Skjønheds Glæde.
De give dog ei derfor tabt sin Sag, —
De haabe dog, at den er nær, den Dag,

Da Norge holder, hvad det længst har lovet,
Da Kunstens Hal skal reises paa dets Fjelde
Og skinne viden om med egen Vælde.

Selv vil de dertil bære første Steen.
De mene, at naar Kunstens arme Sønner
Selv lægge Grunden med sin liden Skjærv,
Da vil nok Himlen høre deres Bønner,
Da vil Du, Landsmand, ikke være seen,
At føie dertil lidt af dit Erhverv —
Da vil I komme Alle, En for En,
Som elske Norges Skjønhed, Norges Ære,
Vil kjærligt Eders Steen til Værket bære,
Indtil det hele Folk er med at bygge
Paa Kunstens Tempel her i Graners Skygge.

Til det svenske Folk.

(Marts 1860).

Er det en Broders Stemme, som nu lyder
Fra Sveas Strand med Haan til Norges Fjeld? —
Er det en Broders Haand, som nu fortryder
At den engang gav Broder Ret og Skjel? —

Er det vel Engelbrechts de frie Sønner,
Der handle nu som Tyranniets Tolk?
Er det vel Gustav Vasas ædle Folk,
Som nu et andets Frihedsværk belønner
Ved mod dets Lov at løfte sleben Dolk?

Nei! — Det er mørke Tiders fæle Skygger
Som gaae igjen paa Sverigs Ridderhuus.
Nei! — det er Broderhadets Aand, som bygger
Endnu fra Eriks Tid i Borgens Gruus.

Den gamle Drage havde da kun sovet —
Var ikke død endnu — ei heller svag! —
Høit har den løftet nu sit blege Hoved
Vanvidsfortrukket, i den lyse Dag.

Og fra sin hede Strube Gift den spruder,
At spilde femti Somres Enighed, —
Og til fribaaret Broderfolk den tuder:
Jeg er den Stærkere! — for mig fald ned!

Men rolig staar det Folk bag Fjeldes Vold
Og skuer fast i Dragens vrede Øie,
Thi Ret og Sandhed er dets blanke Skjold,
For Overmod det kan sig aldrig bøie.

Men det kan end, som trofast Ven og Broder,
Udrække Haanden mod den svenske Mand,
Den sande Svenske, der har samme Moder
Med os, og som vi endnu kjende kan.

Vi hørte jo hans ædle Brøderstemme
At kjæmpe varmt for Norges gode Sag. —
See — denne Røst vi kan ret aldrig glemme,
Ved den vi haabe paa en bedre Dag.

Thi har end mørke Lidenskaber feiret
En kort Triumf hos Sverigs stolte Folk —
Det vil beklage snart, at de har seiret,
Og snart det vorder atter Friheds Tolk.

Dog, hvad end skeer — i Norge er vi trygge,
Vi stole paa vor Gud, vor Ret, vor Drot.
Vi veed fuldtvel, vor bedste Ven mon bygge
Og boe paa selve Stockholms Kongeslot.

Den ridderlige Carl har tvende Kroner
Fra Fædre arvet — begge lige frie.
I ham vi see de tvende Folks Forsoner —
Han styre vil den vilde Strøm forbi.

Snart skal Sankt Olafs Guld hans Tinding smykke
I Nidaros, med norske Kongers Krands, —
Thi vil han Norges Ret ei lade rykke —
Selvstændighed er Kronens bedste Glands.

Hilsen fra Eidsvold
17de Mai 1860*).

Jeg bringer Eder en Hilsen
Fra Eidsvolds gjæve Mænd.
Nu ere de atter dragne
Til gammelt Thingsted hen.
Forsamlet er de atter
I Eidsvolds Hal idag —
Syttende Mai dem kaldte
Under det gamle Tag.

De hørte Landets Jubel
Paa denne Frihedsdag,
De vilde ikke fattes
I Sønners glade Lag.
Hvor kunde de bedre samles
End hist paa Eidsvolds Grund,
Hvor deres store Gjerning
Fik Liv en Foraarsstund?

*) Da Eidsvoldsgalleriets Portrætter vare anbragte i Rigssalen.

Nu er den ei mer øde
Den liden Hal af Træ,
Som gav vor unge Frihed
Sit første, simple Læ.
Dens længe nøgne Vægge
Klæder nu Eviggrønt —
Nu sidde de bolde Fædre
Atter der saa skjønt.

Og midt iblandt dem pranger
Hint deres skrevne Blad,
Som nu med evige Runer
Er hugget i Fjeldes Rad.
Omkring den norske Grundlov
Slaae de en Kreds nu stærk:
Selv ville de Gamle vogte
Nu deres eget Værk.

Vel er der stille i Hallen, —
Der mæles ei et Ord, —
Men deres Værk der taler
Og deres Blik har Ord.
De sige til fjerne Slægter:
„Tager vort Værk i Arv!
Aldrig, aldrig I glemme
At det er Norges Marv!"

Nei — aldrig skal det glemmes,
Hin store Maidags Ord! —
Fra Slægt til Slægt det leve
Og blomstre her i Nord!
Og dem, de bolde Fædre,
Som hist paa Eidsvold boe —
Dem ville vi heilig hædre
Og altid følge tro!

Syttende Mai 1860.

Hvergang vor Maisol bryder frem,
Den har en dobbelt Varme:
Den lokker Grønt fra Fædres Hjem,
Den styrker Sønners Arme.
Den løsner Jis fra Fjord og Fjeld,
Den aabner Folkets Hjertevæld —
Med Frihedssang for Norges Held
Den fylder Alles Barme.

Alt gammel nu er vel den Sang —
Har dog end Vaarens Evne,
Er lige frisk, som forstegang
Paa Eidsvolds høie Stevne.
Ja, ikkun mere stærk og klar
Fra Aar til Aar den Fylde ta'er —
I Folkets Liv sin Bund den har,
Og altid Vaarens Evne.

Thi skal den og i denne Stund
Os løfte paa sin Vinge,
Og fuld og klar fra Hjertets Grund
Mod Foraarshimlen klinge! —
See, Fugl og Blomst den hilse fro;
Nu er der Liv, hvor Nordmænd boe
Mod Friheds Lov, mod Konge tro,
I Hytte og paa Thinge. —

Lad aldrig Nogen prøve paa
Vor Frihedssang at dæmpe!
For end dens mindste Ord forgaae
Til sidste Mand vi kjæmpe.
Held os, end Sangen lyde kan
Med Fryd og Fred udover Land! —
Men kommer Nød, — til sidste Mand
For Eidsvolds Værk vi kjæmpe! —

Cantate

ved

Kong Carls og Dronning Louises

Kroning i Throndhjems Domkirke

5te August 1860.

Første Afdeling.

Hymne.

(Chor med Solo).

Herre, vor Gud!
Du stærke, Du høie!
Du, paa hvis Bud
Stjerner sig bøie,
Som breder Himlene ud!
Du, som i Pragt
Sad paa din Throne
Før Verdens Grundvold blev lagt! —
Hvad er en jordisk, kongelig Krone
Mod din alvældige Magt? —

Dog har Du villet
Selv i dit Billed
Indsætte Konger paa Jord,
Dog har Du viet
David til Drot for dit Folk. —
Saa har vi biet
Og paa dit Ord!
See da og her til din Tjener,
Ham, Du her Kronen forlener!
Salv ham til din Villies Tolk!
See og til os, til hans Folk! —
Herre, vor Gud!
Folkenes, Kongernes Gud!
Send os din Kjærligheds Bud! —

Recitativ.

Atter sætter Tiden Kongestempel
Paa det gamle, stolte Nidaros. —
Atter aabnes Eisteins gamle Tempel
Som i Fædres Dage, saa for os!
Disse oldgraa Mure atter skue
En Normannadrot paa Olafs Sted,
Under Chorets himmellette Bue
Lyser atter Morgenrødens Lue,
Svæver de henfarne Tiders Fred.
Aanderøster dale derfra ned:

Sverre, Hakon Gamle, Magnus sige
Til den unge Carl: Tag Du vort Rige,
Tag vor Krone, tag vort gode Sværd —
Du er Norge, er vort Minde værd! —

Arie med Chor.

Mildt over Norges Dale
Nu smiler Sommertid,
De grønne Skove tale
Nu med en Røst saa blid.
Gud i Naturen signer
Vor unge Konges Fest, —
Det skjønne Norge ligner
En smykket Brud nu bedst.

Forynget er hun steget
Af dunkle Tiders Grav,
End aldrig har hun sveget
Den, hun sin Troskab gav.
Til Brudgom har hun kaaret
Idag Kong Oscars Søn,
Han er til Kronen baaret —
Og Bruden er hans Løn.

Dobbelt-Chor.

Længe nedgjemt,
Fast forglemt
Hellig Olafs Ring laae i Jorden.
Hædret og klar,
Fri, som den var,
Nu straaler den atter i Norden.

Din Stamfader, Drot! —
Fæsted' den godt
Her om sin mægtige Pande.
Din er den nu!
Carl! nu skal Du
Den hæve høit her i Lande! —

Saa gaa da hen! — Tag det Klenod,
Tag Kronens Guld med Ære!
Dit Folk staaer hos ved Altrets Fod
Og beder Gud for Dig om Mod
Om Kraft, at Byrden bære!

Anden Afdeling.

Chor med Solo.

Hil nu Kong Carl! — Kirken har talet,
Viet til Drot ham i Nord.

Over hans Hoved med Kraft er neddalet
Herrens det hellige Ord.
Gud, Du som nu hans Sjæl har husvalet,
Gjør ham og lykkelig, stor!

Recitativ.

Nu føler Du den gyldne Ring, o Drot!
At slutte om din Tinding fast og godt
For hele Livet. Vel dens Vægt er stor,
Der gives ei en Byrde her paa Jord
Meer tung end Kronens; — I dens Buer boer
Jo Millioners Vee og Vel; — Nedlagt
Er Folkets Fremtid i dens gyldne Pragt.
Dog kan Du freidigen og ungdomskjækt
O Konge, bære denne Kronens Vægt,
Thi Folkets Kjærlighed Dig letter den.
Paa Norges atter reiste Kongestol
Det seer i Dig sin Friheds, Fremtids Sol, —
Med Haab og Tillid rækker det Dig hen
Sit Hjertes Tro — og venter din igjen.

Arie.

Rigdom fra den gyldne Fred
Vil dit Scepter kalde ned.
Haard er Norges Jord tilvisse —

Kan dog give Høstens Baand,
Rigt, som Kronen paa din Isse,
Fuldt, som Æblet i din Haand.
Land Du vil med Lov jo bygge,
Odle Jord i Fredens Ro —
I din Thrones milde Skygge
Dine Folk kan roligt boe.

Chor.

Om engang Fiendefærd
Norden vil true,
Lofter Du Rigets Sværd
Høit som en Lue.

Vidt over Fjeld og Dal
Den Baun da flammer,
Kalder til Kamp paa Val
Nordfolkets Stammer.

Da vil Du føre dem
Kraftigt i Striden.
Hæder Du bringer hjem
I Seierstiden.

Chor med Solo.

Vi følge Dig
I Fred og Krig,

I Lyst og Nød,
I Liv og Død
Vi følge Dig!

O ædle Drot, med Dig vi gaae
Paa Nordens Hædersbane!
Vi veed, din Sjæl kun tænker paa
Fremad, bestandigt frem at gaae
Med Sandheds lyse Fane.
Dit norske Folk Du stole paa!
Med Dig, med Frihed vil det gaae
Fremad paa Ærens Bane!

Tercet med Chor.

Hvad er dog Folkets Lyst,
Hvad Kongens Magt
Vel uden Kvindens huldе Pagt
I trofast Bryst? —

Held Dig, o Drot! En ædel Viv
Du haver fundet for dit Liv!
Hun deler tro din Glæde og din Sorg,
Og mildner Dig, med sine bløde Hænder,
Din Pande, naar den under Kronen brænder. —
Hun spreder Ynde over Styrkens Borg,
Thi skal hun og, som Ingeborg,

Det norske Dronningguld nu bære,
Og som Euphemia, til Nordens Ære,
Udbrede skjønne, milde Sæders Duft
I vore Fjeldes skarpe Luft.
Hil være da vor Dronning kjære! —
Hun vandre frem med stille Mod,
Paa Roser træde hendes Fod! —

Slutnings-Chor.

Herre vor Gud! — Din Velsignelse lægge
Du nu i Kongens og Dronningens Glands!
Tag vore Løfter, o Gud, for dem begge! —
Let deres Krone til Vaarrosers Krands! —
Giv dem din Naade, Du Kongernes Konning!
Sign Du vort Norden og hør vore Raab:
Leve Kong Carl! Leve hans Dronning!
Længe de leve til Norriges Haab!

Sang ved Throndhjems By's Kroningsfest,
6 Aug. 1860.

(Under Polonaisen).

Herligt er igjen vort gamle Nidaros
Steget op ved Nornens Villie.
Glæden bruser her som Elvens stærke Fos,
Rose blomstrer nu hos Lilie.
Her Normannakongen holder Hof paany,
Gjæve Mænd og Kvinder samles her i By,
Strengelege slaae,
Landet lytter paa,
Dandsen gaar henover Tillie.

See! vor unge Drot nu skrider gjennem Hal
Rank og let som Harald Høie!
Hellig Olafs Krone stolt han bære skal,
Kraften lyser af hans Øie.
Folkets Vel han kjender nu som Fjeldets Vei,
Her har han og hjemme, kommer ene ei:

See, hans Dronning huld
Følger yndefuld,
Blidhed maa til Kraft sig føie.

Hil Dig da, Kong Carl! og Hil din unge Viv
Her i Throndhjems Gildestue!
Gamle Folkeminder her igjen faae Liv,
Blusse op til Troskabs Lue! —
Fremtid vorde Eder glad som denne Fest!
Kjærligheden vorde altid Eders Gjæst! —
Throndelagens Dal
Aldrig glemme skal,
At den her fik Eder skue! —

Sang for Sverige

ved den norske Storthings-Deputations Fest i Throndhjem, 10de Aug. 1860.

Fra Throndelagens vide Dal
Et Fjeld mod Øst kan sees blaane —
Det hæver sig som Mindets Maane,
Som Kjæmpehøien paa en Val.
Fra det gik Baunen tit om Lande, —
Nu bor derbag en Broder-Grande,
Og Grændsefjeldet skuer ned
Mod Vest, mod Øst med lige Fred.

Vel over dette Fjeld igjen
Er Svenskен nu til Throndhjem draget —
Men Sværdet har han ei medtaget,
Han kommer nu som fuldtro Ven.
Med Brodersind han nu vil skue
Vort Norges unge Frihedslue,
Og see, at Kronen sættes paa
Normannadrot, hvor Olaf laae.

De Svenske kjende Kongen godt:
Han er jo ogsaa Sverigs egen! —
Paa Carlers Throne er han stegen,
Hans Hjem er og paa Stockholms Slot.
Nu vil han begge Kroner bære
Med lige Ret, til Nordens Ære, —
Og styret af hans stærke Aand
Vil Svensk og Norsk gaae Haand i Haand!

Tag, Brødre! da en Hilsen med
Fra Norges gamle Kongesæde
Til Sveas Land, det rige, brede,
Hvor evig Hæder har sit Sted!
Hvor Freys og Odins Høie stande
Ved Mælarsøens grønne Strande,
Der Urdas Væld har dybe Ord
Om Enighed og Kraft i Nord!

Til Digteren B. S. Ingemann.

(Ved Efterretningen om hans Jubelfest).

(1859).

Vær hilset i Hæder, Du gamle Skjald,
Ved din Ungdomselskedes Side!
En Stemme fra Norge ei mangle skal
Blandt alle de Hilsner blide,

Som nys kom til Dig fra Danmarks Folk
Igjennem dets hulde Kvinder, —
Jeg har vel ikke saa liflig en Tolk;
Men jeg bringer, hvad her jeg finder:

Gjenlyd af al din bedste Sang
Og her mellem Norges Fjelde,
Den har og her en elskelig Klang,
Den lyder af Hjertevælde.

Vor Ungdom vel og blandt dine Mænd
Sine kjæreste Helte eier,
Og aldrig lægger den Mindet hen
Om Drost Peder og Valdemar Seier.

Og her dine Sange til Herrens Lov
Sødt lyde fra Smaaborns Munde,
De klinge som Lovets Hvisken i Skov,
Som Fuglekvidder i Lunde.

Thi tag en Tak og fra Norges Fjeld
Du Ældste blandt Nordens Skjalde! —
Saa yndig rødmer din stille Kveld,
Dine Dage saa blide falde.

End længe Du leve med Sangens Kraft,
Med din „Ungdoms Brud", saa vi haabe!
Du tømme dit Guldhorns ædle Saft
Tilbunds, til Evigheds Draabe!

†

Professor J. C. Dahl.

(1858).

Der var en Tid — ei meget langt tilbage —
Da Norges Skjønhed dybt forborgen laae,
Da Fjeldets høie Pragt og Fossens Klage
Og Dalens Ynde Ingen tænkte paa,
Da Midteuropas Folk hos os kun saae
En evig Isork under Sneens Tage.

Saa kunde Norges Aand, da Frihed gjorde
Den atter livsfrisk, ei meer staae i Løn;
Fra sine dybe, undersktjønne Fjorde
Den sendte ud en ægte Fjeldets Søn,
Og gav ham Magt at tage høit til Orde
For alle Slægter om sin Hjemstavn skjøn.

Kjæk drog han ud, og snart i fjerne Lande
Han trylled' frem vort Norges Hoinatur: —
De skyblaa Fjelde med de bratte Strande,
De lyse Birker i den vilde Ur,
De mørke Skove om de stille Vande —
Alt fængsled' han i Rammens gyldne Buur.

Det rige Syd med Undren saae derpaa.
Europa nu vort stolte Norge kjendte,
Den norske Malers Ry tilbagevendte
Mod Hjemmets Dale over Bølgen blaa,
Og mange nye Kunstnerspirer tændte,
Og lærte os vort Hjem selv at forstaae.

Nu drager der en talrig Kunstnerskare
Fra Norge ud, at tolke Hjemmets Pragt.
Vort Lands Natur, dets Folk, i Fred og Fare,
Med klare Farver bli'er for Dagen lagt,
Det Liv, som vore Fjelde kan bevare,
Gjenstraaler luttret gjennem Kunstens Magt.

Men, i den rige Krands af Kunstnernavne
Var hans det første dog. — Det glemmes ei.
Han voved' først at kjæmpe og at savne,
Han drog foran, han brød de Andre Vei.
Derfor vil Norge nu hans Minde favne —
Ak, skjønt hans ædle Støv det gjemmer ei.

Saa hvil da sødt ved Elbens Bredder blide,
Vor elskte Dahl! — Vi eie Dig dog end! —
Din kjække Aand — saa lyster os at vide —
I Storm end farer over Fjeldet hen,
Og vækker Kunstens Sønner til at stride,
Og samler dem til Moders Favn igjen.

†

Landskabsmaler Frich.

(1858).

Til Graven her vi følge
En ædel Kunstens Søn —
Men Graven kan ei dølge
Hans Idræt, god og skjøn:
Den staar med klare Farver
I Mindesalens Glands,
Og Fædrelandet arver
Fra ham en Skjønhedskrands.

Han elskte saa dets Fjelde,
Dertil dets dunkle Skov —
Og gjengav ret med Vælde
Dets Pragt, til Herrens Lov.
Igjennem Skjønheds Rige
Han hørte Troens Bud:
Ad Kunstens Himmelstige
Indgik han til sin Gud.

Thi bør vi ikke klage
Skjøndt bort han maatte gaae
I bedste Manddomsdage
Fra Hustru og fra Smaa.
Gud vil dem nok husvale
I sin Eenbaarnes Favn, —
Som Aftendug i Dale
Han sender Trøst for Savn.

Nu hvil da sødt, vor Broder,
I Moderjordens Skjød! —
Du blev jo hos din Moder,
I Livet, som i Død.
Det vil hun ei forglemme,
Men hviske hver en Vaar
Med Birkelundens Stemme
Dit Navn, som ei forgaar.

†

Eliſabeth Aamodt.

(1857).

Saa ſtærk en Sjæl udaf Verden gik
Med denne eenlige Kvinde,
Saa varmt et Hjerte, ſaa klart et Blik
Som man ei ofte ſkal finde.
Den Kreds, hende kjendte, var ikke ſtor —
Jeg var deriblandt. Thi med nogle Ord
Jeg fæſte vil hendes Minde.

Af Lykkens Goder hun havde kun faa,
Ei blide var hendes Dage.
Dog freidigt ſaaes hun frem at gaae
Og aldrig hørtes hun klage.
Med muntert Sind bar hun Livets Aag,
Hun ſænked' aldrig ſit Øielaag
For nogen Sorg eller Plage.

Derunder laae ingen Trods, ei Bram —
For Gud hun bøied' sit Hjerte,
Kun vilde hun ikke søge ham
Igjennem klagende Smerte.
Den skjønne Verden, Gud her os gav,
Hun ansaae ei for en skummel Grav, —
Dens bedste Frugter hun lærte.

Hver Aandsbedrift, hvert Skjønheds Værk
Var hendes høieste Glæde,
Hun trængte ind i dets Dybder stærk
Og kunde Traaden udrede.
Lidt dærv vel syntes tit hendes Dom, —
Det følтes dog, den fra Hjertet kom
Og kunde til Sandhed lede.

Jeg mindes vel, hvormangen en Gang
Naar Mismod vilde mig kue,
Jeg gik med mit Arbed', med min Sang
Til hendes eensomme Stue.
Der fandt jeg altid et styrkende Ord,
Der følte jeg atter den Magt, som bor
I Aandens hellige Lue.

Blot nogle Dage før hendes Død
Jeg fandt hende end den Samme,
Saa fuld af Liv, trods Smerte og Nød,

Som en klar opblussende Flamme.
Kun bad hun Gud om at maatte bortgaae
For Legemets Kamp var voret saa,
At den kunde Sjælskraften lamme.

Hun blev bønhørt. Hendes higende Aand
I al sin Kraft kaldtes heden. —
Nu kan den, befriet fra alle Baand,
Udforske selv Evigheden.
Der, ville vi haabe, den finder Havn,
Og synker i Naadens aabnede Favn
Og hviler i Kjærligheden.

†

Ved Overlærer Frihners Grav.

(1860).

Det er vel skjønt, naar Aftenrøden
Paa Vintersneen daler ned —
Dog skjønnere det er, naar Døden
Et sneehvidt Hoved giver Fred,
Naar, efter velført Dagens Strid,
En Olding slumrer ind saa blid.

Den Gubbe, som vi her bortbære,
Har fundet nu saa skjøn en Død.
Han vandred' Livets Vei med Ære,
Med Sandheds Kraft i Lyst og Nød.
Med Barnets Eenfold, Mandens Mod
Han saae tilbunds i Tidens Flod.

De Perler, der han kunde samle,
Med aaben Haand han trindt hengav.
Derfor — skjøndt eenlig var den Gamle,
Staae mange Sønner om hans Grav.
I viden Kreds, i frugtbar Jord
Faldt spirende hans Lærer-Ord.

Saa far da vel, vor elskte Lærer!
Vor Ven, vor Fader — ak! — farvel! —
I Evighedens lyse Sphærer
Hensvæver nu din klare Sjæl.
Engang, naar slukt er Jordens Savn,
Vi gjensee Dig i Jesu Favn!

Afskeden.

(Efter Tidemand).

Der gaar en Farsot over Norges Fjelde
Ind til den fjerneste, mest skjulte Dal —
Den griber Kvinde, Mand med sælsom Vælde
Og fører Folket bort i Tusindtal,
Den unge Slægt fra Hjem og Arne flytter —
De Gamle sørge i forladte Hytter.

Til Vesten! — til Amerika! — Saa farer
Det store Raab hertil fra Vestens Hav,
Og over dette drage store Skarer
Til andet Hjemsted, eller tidlig Grav.
Har Fædrelandet da ei Magt at føde
Selv sine Børn, da saa det lades øde?

Ak jo! — Vel fattigt er det gamle Norge,
Men det har Brød for dygtigt Arbeid dog,
Og det har Friheds Ly blandt Fjeldets Borge,
Og det har Modersmaalets søde Sprog. —
Dog, de af Sotten Grebne maa bortdrage,
Der hjælper intet Raad og ingen Klage!

See her et Afskedsbillede blandt de mange:
Den Gamle signer Sønnen fra sin Seng.
Nu blive Hjerterne vel tunge, trange —
Glad iler foran kun den lille Dreng,
Mens Bedstemoder sidste Gang omfatter
Sin lille Yndlings Haand, sin Sønnedatter.

O, kan de gaae? — kan de tilbagelevne
De gamle To i Savn og Eensomhed? —
„Mod Vest! — mod Vest! til Verdens nye Stevne!"
Saa kalder Stemmen — og de maa afsted.
„Guds Villie skee!" — de Gamle stille sukke —
Snart over dem sig tvende Høie lukke.

Hjemreisen fra Kirken.

(Efter Tidemand).

En stille Sommersøndags varme Luft
Er udbredt over Sø og grønne Lier,
De fjerne Aaser staae i blaalig Duft
Og hele Egnen som i Andagt tier.
Hist Kirkespiret mærker Stedet, hvor
Det stille Folk fra Skov og dybe Dale
Har samlet sig, at høre Præstens Tale
Og synge Herrens Lov i kjærligt Chor.
Gudstjenesten er endt. Den fromme Skare
Fra Kirken alt har givet sig paa Vei,
For over Elv og Dal og skovrig Hei
Til fjerne Bolig hjem igjen at fare.
Paa Stien sees Oldingen ved Stav
Og Barnet ved sin Moders Haand at vandre,
Thi her forenes Vuggen jo med Grav —
Ung, Gammel, Rig og Fattig, om hverandre.

Længst frem, til Bakkens Fod, er naaet ned
En Kvinde og en Mand. De ride over
Et lidet Vand, hvis blanke, kjøle Bover
Let kruse sig ved deres Hestes Fjed.
Det er et Ægtepar af Bygdens Bedste,
De sidde, som de hørte Præknen end —
I stille Tanker er de sjunkne hen,
Og give Tøilen til de kloge Heste.
Hun rider foran paa sin Kvindesadel,
I Høitidskjortlen og med Pandeklud —
En Bondehustru, men med stille Adel,
Ret som en Oldtids Herskefrue prud.
Han følger efter, strunk i Fædres Dragt,
Vel fast og freidigt kan han fremad skue.
Der hviler i hans Arm en sikker Magt,
Og i hans Barnetro en stærk Formue.
Saa ride de nu begge tause hjem,
Men Herrens Fred mildt drager hjem med dem. —
En stille Sommersøndags varme Luft
Er udbredt over Dal og grønne Lier,
De fjerne Aaser staae i blaalig Duft
Og hele Egnen som i Andagt tier.

Et Ligfølge.

(Efter Bergslien).

Der er saa høitidsstille i Skov ved Vintertid.
Hvor Sneen hænger tungt paa Bar og Grene!
Den ranke Gran er stivnet ret som en Dødning hvid,
Ligklædet hviler over Mos og Stene.

Igjennem Skoven drager et Ligfølge frem,
Det bringer ogsaa Død fra Bondens Stue —
Husmoderen det fører ifra det varme Hjem,
At lægge hende under frosne Tue.

De følge hende Alle, baade Store og Smaa,
Fra Gamlemoer og til den mindste Unge.
Ved Kisten sidder Manden — de Andre ride, gaae —
Dem Alle ere deres Hjerter tunge.

Men tause deres Læber. Saa lydløst er det Tog,
Ei Klokkeklang, ei Sang derover lyder —
Men Sorgen har et eget, et stille, fælles Sprog,
Som uden Ord fra Bryst til Bryst sig bryder.

Og Vinternaturen det Sprog saa godt forstaar:
Som Taarer drysser Snee fra mørke Grene,
Og gjennem Skovens Kroner en sagte Susen gaar:
„Menneskebarn! — Du sørger ikke ene.

Vær stille kun, og vent kun, som Vi, paa din Gud —
Saa kommer Vaaren efter Vinterkulde! —
Engang fra Gravens Tue udspringer Livets Bud
Som op af Sneens Grund de Blomster hulde!“

Ved Naturforskermødet.

(1856).

Snart er vort Mødes Frist forbi —
Henrundne er de rige Dage!
De kjære Gjæster snart bortdrage
Til Hjemmet nu, ad hver sin Sti.
Lad os da nu i Afskedsstunden
See Mindets Bæger klart til Bunden,
Og samle al vor svundne Id —
En Verden i en Draabe Tid.

Det blev vort store, skjønne Kald
At granske al Naturens Tanke —
At lytte til de Liv, som banke
I Plantens Vækst, i Fossens Fald.
Hver Enkelt svimler, staar han ene
Paa denne store, vide Scene —
Thi samles vi fra Stund til Stund
At styrkes paa vor fælles Grund.

Og dennegang var Norges Fjeld
Et Altar for den Offerlue,
Som stiger klar mod Himlens Bue
Fra Granskeraandens dybe Væld.
Den Ild skal her ei slukkes mere,
Den lyse skal til Nordens Ære.
Thi, hvad en evig Aand har tændt
Ei med et flygtigt Nu er endt.

Lad os da trøstig skilles ad!
Vi kjende nu hinandens Veie,
Det hele Norden har i Eie
Den Krands, vi binde, Blad for Blad.
Vi sætte den om Moders Pande
Med Blomster fra de trende Lande,
Og mødes fro engang paany
I Granens eller Bøgens Ly.

Paa en Faders Fødselsdag.

Fra elskende Børn og til Fader
Har Hjertet den ligeste Vei;
Der Tiltro dem aldrig forlader
Og Haabet bedrager dem ei.

De veed, at hans inderste Tanke
Er deres, i Lyst og i Nød.
Thi maa deres Hjerter vel banke
For Dagen, da Fader blev fød.

De vilde saa gjerne ham krone
Med Lykkens den rigeste Krands —
Og kan dog blot sende en Tone,
Et Ord uden Fylde og Glands.

Dog veed de, af Ham bliver funden
I Tonen en sød Melodi:
Thi Trofasthed hviler paa Bunden
Og Kjærlighed fyulmer deri.

Italienske Høstfolk.

(Efter L. Roberts Billede).

Med Sommerglød en sydlig Aften daler
Over Campagnas rigdomstunge Egn.
En Strøm af Guld og Purpur dybt nu maler
Det vide Bølgeland, som ei har Hegn.
En rolig Fylde af Naturen taler,
En mægtig Skjønhed her er Livets Tegn.
De rene Former fra Antikens Rige
I levende Gestalter her opstige.

Her kun et Tog af simple Høstfolk hviler
Med kornbelæsset Vogn paa Veien hjem —
Men stolt, som et Triumftog, dog det smiler,
En klassik Skjønhed aander over dem.
I „dolce far niente“ Alt nu hviler
Og dog bacchantisk Jubel bryder frem,
Mens Sangen lyder, Sækkepiben klinger
Og Tarantellen hvirvler sine Vinger.

Mellem de stærke Ørne, lænet rolig
Paa deres Aag, den unge Landmand staar.
Hvor stolt og ædel! — Som var han fortrolig
Med Statens Raad, ei med en Bondegaard, —
Som om, lig Cincinnatus, fra sin Bolig
Bag Ploven han til Romas Forum gaar.
See! — over ham, i Kornets gyldne Throne,
Sig leiret har hans Fader og hans Kone.

Der sidder Patriarken høit, med Adel,
Og skuer venlig over al sin Slægt.
Den unge Hustru, skjøn og uden Dadel,
Staar opreist med sit Barn i Varetægt.
En Broder sidder foran paa sin Sadel
Med Hat og Kappe, som en Krigsmand kjækt,
Mens unge, skjønne Piger Øg henbringe
Og raske Karle sig i Dandsen svinge.

Men over Alle hvælver sig den klare
Italienske Himmels Aftenglød,
Som vilde den med Kjærlighed bevare
De ædle Former fra en tidlig Død.
Ak, vel den veed, de ydre Former svare
Ei til det Indre, der er Tomhed, Nød! —
Ak, vel den veed, at giftige og dumpe
Natdunster stige her af Søklers Sumpe.

Ak, under Rosenhækken lurer Slangen,
Orangelunden dufter over Liig!
Italiens Mand i Mørkheds Baand er fangen,
Og dog han vil saa gjerne reise sig.
Forventningsfuld han lytter nu til Klangen
Af Frihedshornet, som, trods Vold og Svig,
Fra Alperne til Ætna vældig lyder
Og vækker Folkemorgnen, som frembryder.

Ja! hvor der er saa god en Mindets Bund,
En saadan Frodighed hos Dyr og Planter,
Hos Menneskет saa stort et Skjønheds Pund,
Et saadant Rigdoms Væld fra alle Kanter —
Der kan ei Folket synke dorsk til Grund
Hvad heller rase vildt kun, som Bachanter,
Der maa det engang sikkert, klart optræde
Og blandt Nationer tage gammelt Sæde.

Ved Genfersøen.

(Montreux, i September 1858).

Dybt i Lemansøens sølvblaa Vover
Speiler sig den friske Morgenglands.
Mørk, alvorlig skuer hen derover
Fra Savoyen vilde Alpers Krands —
Men mod Schweitz de blide Kyste stige,
Svulmende af Vindru-Rankens Grønt.
Her er Alt saa frugtbart og saa skjønt,
Og de hvide Byers Rader sige:
Her er Friheds, her er Lysets Rige.

O Clarens! — Verner! — Montreux! — O Steder
Smilende af Ynde og af Ro!
Den, som engang hvilte sig hos Eder,
Gjerne vilde han her altid boe.
Eders Himmel er som Velsklands mild
Og dog frisk af Alpelandets Lufte,
Styrkende er Eders Druers Ild —
Eders Roser selv om Vintren dufte.

Her jo Nord hos Syd forenet bor!
Granestoven, klare Sneefjeldstinder,
Elven, som i hvide Bugter rinder
Gjennem Dalen — ak, Alt dette minder
Mig om Fædrelandet høit mod Nord.
Men, lidt længer ned — Kastanielunden,
Figentræet har Italiens Pryd, —
Laurbærrosen hvisker varmt om Syd
Og dens Sødme er i Luften bunden.

See! hist hæver sig en prægtig Borg,
Taarn ved Taarne, op af klaren Bølge.
Ak, det er Chillon! — Hvor mangen Sorg
Disse Tinder, disse Mure dølge!
End de kaste over lyse Egn
Onde Tiders dunkle, lange Skygge;
Men om Borgen Friheds Børn nu bygge
Og den staar der som et Seirens Tegn.

Engang var dens Port ei gjæstfrit aaben,
Schweitzertegnet lyste ei derpaa.
Bag Savoyens blodigmørke Vaaben
Der, paa Lur, en grusom Voldsmand laae.
Dem, han slæbte til sin stærke Rede
Vented' Marterkammer, Fangebuur —
Fra de mørke Hvælvinger dernede
Steg de Fangnes Suk mod Guds Natur.

Mennesker ei hørte dem. Kun høie
Buer gjentog haanligt deres Skrig.
Skjult var Mark og Skov for deres Øie,
Bølgen kun mod Klippen vælted' sig.
Gud alene veed, hvormange Sorger,
Tunge Sukke der gik sporløst hen.
Een kun blandt dem Alle nævnes end:
Bonivard, den ædle Genferborger.

Gysende den Fremmede nu træder
Ned i Chillons Dyb, hvor han var sat.
Gjennem Ridser kun i Muren spreder
Sig en Dæmring svag i Hulens Nat.
Piller syv den høie Hvælving tjene,
Fugtig Skimmel klæber fast derved,
Gravluft bor i dette Rædselssted,
Hvor han sad i mange Aar alene. *).

O, hvad havde han da vel forbrudt? —
Til saa haard en Bod vel stor var Broden? —
Ja! — Han havde jo sit Folk opbudt
Til at reise sig med Morgenrøden!
Stridt han havde for det rene Ord

*) Byrons Fortælling, i hans „Prisoner of Chillon", om de tre Brødre, er Opfindelse. Bonivard havde ingen Brødre, han led alene.

Og med Mørkets Magt han var i Feide.
Fangen blev han da, trods givet Leide,
Og nedkastet her, dybt under Jord.

Her, ved denne Piller var han lænket.
See! — omkring den har hans bundne Fjed
Dybt et Spor i Gulvets Stene sænket.
Hvilken Kredsgang her, paa samme Sted,
Time efter Time, Aar for Aar!
O, hvor var i al den Tid hans Tanker? —
Foer de hen, hvor Vanvids Dæmon vanker,
Greb han ei fortvivlet i sit Haar? —
Nei, med Klarhed bar han sine Kaar,
Thi hans Sjæl i Troen havde Anker.

Fattet var han paa, fra Fængslets Bund
Først at indgaae til en evig Morgen.
Dog — end her paa Jord slog Frelsens Stund:
Schweitz'es frie Sønner stormed' Borgen.
„Bonivard! — hvor er han? — lever han?" —
Saa lød Raabet nu fra tusind Munde,
Trængte selv ned i de dybe Grunde,
Til den levende begravne Mand.

Døre sprængtes, Lænker brast. Han stod
Skjælvende, af Straalebadet svimmel,

Atter under Guds den klare Himmel,
Atter varmed' Sol hans frosne Blod.
„Bonivard! Nu er Du fri" — saa klang
Om ham Schweitzerskarens Jubelsang.
Men han hvisked': „Mit Genève da?" —
„Frit!" — lod Svaret — „som Helvetia!"

Da sank han i Knæ paa Chillons Muur,
Sendte signende sit Blik udover
Genfersøens milde, lysblaa Bover
Og dens Bredders yppige Natur.
„Herre!" — bad han — „Lad din Tjener fare
Nu i Fred! Omsonst har han ei lidt!
Han har seet Fædrelandet frit —
Lad din Haand det altid saa bevare!" —

Og det skede, som han bad. End hviler
Hans Velsignelse paa Lemansø.
End dens Schweitzer-Bred i Frihed smiler
Deilig, som en brudesmykket Mø.
Og fra fjerne Folkeslag hidstrømme
Pilgrimsskarer til Montreux, Glion,
For den milde Sundhedsluft at tomme,
For at mindes Fangen i Chillon.

Julaften i Nizza.

(1858).

Siig, kan det nu være den søde Juletid,
Den, Vi ere vante til i Norden,
Hvor Hjertevarmen tændes, mens Sneen breder hvid
Sit stille Høitidsklæde over Jorden?

Her blomstrer jo Roser og de Violer smaa,
I dunkle Løv Orangen her gløder,
Her ruller Havet frit de milde Bølger blaa —
Dog Nordboens Bryst af Hjemvee bløder.

Det synes ham vel Sommer, naar ude han gaar,
Men inde er der Kulde i Hjemmet.
For ham intet Hjerte i Sydens Rigdom slaar,
Han føler sig saa ene og fremmed.

Dog er han ei ene. Det Bud fra Bethlehem
Og vandrer gjennem disse skjønne Dale,
Og banker paa hver Dor, og finder alle dem,
Som ville lytte til hans Himmeltale.

Hos dette Bud er Nordboen fremmed ei meer',
Nu hører han hvor Juleklokken ringer!
Fra alle Jordens Lande han Brødre her seer,
Og Jesu Navn fra alle Læber klinger!

Dog, mest maa han vel frydes, naar her han igjen
Med Landsmænd fra Nord kan sammentræde!
Den, aldrig før han kjendte, let vorder nu hans Ven,
Og Dansk og Svensk og Norsk har fælles Glæde.

Da sende de en Hilsen til fjerne Fædreland,
Som nu i Mulm og Jis ligger bundet,
Men hvor den sunde Kraft gjennem Jis bryde kan,
Og hvor den indre Sol er oprundet.

Da takke de Gud, som gav dem at see
Sin Herlighed i Sydens Julehave,
Hvor Laurbær for Gran, hvide Blomster for Snee
Rigt pryder Jesusbarnets Vintergave.

Ved en ung Landsmands Grav i Nizza.

(1859).

Paa Bjerget over den lyse Stad
Og over det mørkblaa Hav,
Der er, bag dunkle Cypressers Rad,
En Række af Grav ved Grav.

Der hvile de Alle i samlet Fred
De Gjæster fra kolde Nord,
Som søgte Sundhed paa dette Sted
Og fandt en Grav i dets Jord.

Blandt dem er en nys lagt Marmorsteen,
Dens Indskrift kjende jeg kan —
Derunder hviler en Nordmands Been
Alt i det sydlige Land.

Han var en Yngling saa haabefuld,
De gamle Forældres Lyst,
Hans Øie var klart, hans Hjerte var Guld,
Men Ormen sad i hans Bryst.

De blege Roser paa hviden Kind
Var Evigheds Morgenskjær. —
Dog troede hans Kjære, med Haab i Sind,
De skulde gjenblomstre her,

Hvor Roser dufte ved Vintertid,
Hvor Solen er stærk og varm,
Hvor Luften, let og kvægende blid,
Tit læger den syge Barm.

De sendte ham da paa den Vandring tung
Langt over Bjerge og Sø. —
Selv fatted' han Haab — han var saa ung,
Han vilde saa nødig døe!

Hvi blev han ei hjemme, det unge Blod,
At døe i sit Fædreland? —
Ak, — levende satte han ei sin Fod
Paa den forjettede Strand.

Han naaede netop til Nizzas Havn,
Han saae den venlige Stad
At hvile blidt i Orangers Favn,
I Solens blændende Bad.

Hans første Blik her det sidste var! —
Han segnede endnu ombord. —
Et Liig man siden i Land kun bar
At lægges i fremmed Jord.

Dog, vær kun trøstet, hans Kjære hist!
Her hviler hans Støv saa skjønt,
Mens Fuglen synger paa Laurens Kvist,
Og Graven har Eviggrønt.

I Himlen er Sjælenes Fædreland —
See op til Stjernernes Hær!
De staae over Nordens og Sydens Strand —
Skjøndt fjern, han er Eder nær.

Ved en ung Piges Grav.

Et Ungdomsliv er atter
Her revet bort, før Høst —
En øm, en elsket Datter,
Forældres Haab og Trøst! —
O Gud! — tilgiv vor Klage! —
Vi fatte ei dit Bud:
De Gamle staae tilbage,
Den Unge gaar forud! —

Dog, Gud! — lær os at bøie
Vort Hjerte for din Magt!
Lad os med Troens Øie
See din Forløsningspagt! —
Da vorder Døden Livet
Og Natten morgenskjøn, —
Du har jo selv hengivet
For os din elskte Søn!

O! skulde vi da ikke
Og villigt see hengaae
Det Bedste, vore Blikke
I Livet hvilte paa? —
Vi lægge vore Kjære
I Jesu milde Favn,
Han vil og os henbære
Engang til Gjensyns Havn.

Død, hvor er da din Seier?
Hvor er din Orm, o Grav? —
Du Sjælen ikke eier,
Kun Støvet vi dig gav.
I Venner, Blikket hæver! —
Forældre, trøstet vær:
Den unge Pige lever! —
Hun er kun ikke her.

Ved en gammel Somands Grav.

Dæmpet lad vor Klage tone,
Hvilens Fred vor Sorg forsone
Ved den Gamles Grav.
Havn har trætte Somand fundet, —
Nu hans Aand, ei længer bundet,
Svæver over Hav.
Ingen Storm ham truer meer,
Evigt Stille nu han seer.

Over Evighedens Bølge
Skal dog Tonens Magt ham følge —
Den, han elskte saa.
Hvad i Livet var hans Glæde
Skal, som sagte Mindekvæde,
Om hans Gravhøi gaae.
Venlig er den Gamles Død —
Fred med ham i Jordens Skjød!

Ved en ung Læges Grav.

(W. Schroeter).

Saa blev det da vor Lod at bære
Alt nu til Graven hen dit Liig!
Du Enkens Søn, Du Broder kjære,
Du Yngling god, paa Haab saa riig!
Kun kort blev her Dig Livets Vei —
Forgjæves dog Du leved ei.

Alt Mangen, som i Smerte sukked',
Du bragte Lægedom saa blid —
Alt Manges Øine omt Du lukked'
Og lindred' dem den sidste Strid.
For dem, som Dig hos Kjære saae,
Dit Billed aldrig vil forgaae.

Du skulde ikke længer kvæge
Jordsmerten med dit skjønne Kald —
Han kaldte Dig, den store Læge,
Som frelste Verden af dens Fald.
Hos ham, som Alles Smerter bar,
Din Videnskab Du seer nu klar.

Hvil sødt da ved din Faders Side
Paa Oslo gamle Kirkegaard,
Hvor Lundens Kroner hvisske blide
Sin Mindesang om Fred, om Vaar!
Den dale og med Fred til dem,
Som sørge bittert i dit Hjem!

En knækket Blomst.

Vaar grønnes nu i Mark og Skove,
Smaablomster spire overalt, —
Menneskeblomst, hvor kan du sove?
Op! — Vaaren kalder — Ak, du faldt!
Afknækket i din Ydighed
Du lægges maa i Jorden ned.

Vi see dig aldrig mere smile
Paa denne Jord, i Hjemmets Bed —
Dog, uden Haab er ei din Hvile,
Du spirer der for Evighed. —
Menneskeblomst! — først hist, hos Gud,
Din rette Krone foldes ud.

Hvil da i Fred! — Lad dem kun græde,
De Kjære, ved din aabne Grav!
Det gjør saa godt, at Øiet væde
Med Dug fra Evighedens Hav.
Nu har de Sorg en liden Stund —
Snart stiger Glæden op af Grund.

Til en sørgende Moder.

Den største Jordesorg Du nu maa friste:
En Moders Sorg for den hengangne Søn,
For ham, din Yndling, som, trods al din Bøn,
I Livets Vaar nys lagdes kold i Kiste.

Tit synes Du, dit Hjerte vel maa briste
Af Sorg og Savn. — Send da et Suk i Løn
Til Dødens Engel. See, hvor han er skjøn!
Hvor han er barnlig, trofast til det Sidste!

Han bringer Dig vel Kors og Tornekrone,
Men han har ogsaa Offerkalken med,
Det dyre Jesu Blod, som kan forsone,

Som vender Sorg til Fryd i Evighed.
Vær trøstig da, og vent i Troens Fred —
Da hører Du fra Graven Livets Tone.

Juleaften i Hjemmet.

(1859).

Iſſjor ſom et Barn ſaae jeg Julen at komme,
Jaar er de Dage for mig nu ſaa tomme.

Iſſjor nød jeg Juul fjernt i Syd med min Lille, —
Jaar er jeg hjemme, men ene og ſtille.

Iſſjor Juul han leged' blandt Roſe og Lillie, —
Jaar under Snee er han udſtrakt paa Tillie.

Dog nei! — hiſt i Jorden, der er han dog ikke.
O Herre! tilgiv mig, og hjælp mine Blikke

Saa jeg kan ham ſkue hos Dig i din Himmel,
At frydes til Juul mellem Englenes Vrimmel.

O, tænd i mit Hjerte for Feſten en Lue!
O, ſend nu din Søn til min eenſomme Stue!

En forladt Faders Vinteraften.

En Vinteraften iisner over Dalen
Hvor dybt i Snee min lave Hytte staar.
De Stjerner blinke klart paa Himmelsalen,
Og Nordlysflammen over den hengaar.

Den Glands er skjøn, fra Evighed den kommer —
Men den er kold, ak! — som mit Arnested.
Jeg kan ei meer i Vintren trylle Sommer,
Hos mig bor nu kun Savn og Eensomhed.

O, kunde jeg med Nordlysflammen ile
Didop, hvor al den Lysglands har sit Hjem!
Mig synes, klare Øine derfra smile
Ned til mig her, — og at jeg kjender dem.

O, mine Smaa! — deroppe, hvor I vinke,
Der er det deiligt sommervarmt, ei sandt?
Jeg er saa fjern, jeg seer kun Stjernen blinke —
Dens Lys, men ei dens Varme til mig sandt.

Dog engang, naar min Vinterkveld er omme,
Naar Isen smelter for en Morgen varm, —
O, mine Smaa! — o, da skal Fader komme
Og slutte Eder evig til sin Barm!

Barnehjemmet.

Der er et Hjem, hvis Tag er Himlens Blaa,
Hvis gyldne Rum er Stjerners Myriader —
I dette Hjem der bor en evig Fader,
Didhen vil alle Barnesjæle gaae.

Hver Dag, hver Stund, hvert Øieblik forlader
Et Barn vor Jord, og tager Vinger paa
Og flyver did, mens her tilbage staae
Med bittert Savn en jordisk Moder, Fader.

O lad os ei de sundne Smaa beklage!
De har det godt, — thi aldrig hørtes end
At een af dem har villet hid tilbage.

Vil vi dem see, da maa vi til dem hen.
De vinke os fra Hjemmets lyse Dage —
Men først maa selv vi blive Børn igjen.

Vaarklage.

Nu losnes Jis fra længe lukte Sunde,
Vaarsolen smiler bort den dybe Snee —
Alt hores Lærken i de lyse Lunde,
Forynget Liv jeg overalt kan see.

Kun her, hvor Livet helst jeg finde vilde,
Her i mit Hjem, her er det tomt og tyst —
Her springer aldrig mere Livets Kilde,
Kun blodigt Savn bor i mit pinte Bryst.

Hvor ofte skal jeg her see Vaaren grønnes
Frem over alle mine Kjæres Grav?
Ak, naar skal dog mit Gjensynshaab belønnes,
Naar skal jeg ud paa Evighedens Hav?

Og vil jeg der de grønne Øer finde
Hvor mine Tabte boe i evig Vaar?
O Herre, hjælp mig Søgende og Blinde! —
Viis mig den Vei, som til hin Bolig gaar!

Høstblade.

I.

Hvor er et Menneske dog Aarets Lige! —
Sødt svinde hen hans friske Foraarsdage,
Den varme Sommer let er lagt tilbage —
Men snart han naaer til Høstens dunkle Rige.

Der skal han endnu have Mod at tage
Sin Byrde stærk, og opad Veien stige,
Mens Løvet falder, alle Blomster vige
Og gjennem nøgne Lund gaar Vindens Klage.

Da, mens han haardt mod Storm og Veir maa stride,
Da kan han længes ret til Vintertide,
Naar Sneen kommer med sit Dødningklæde

Og dækker til hans Kamp, hans Sorg, hans Glæde.
Med Sneen blive jo hans Lokker hvide
Og han kan træt til Hvilen sig berede.

II.

Men er han og for Sommeren bedraget,
Var den kun taarefuld og overskygget,
Blev Hytten, han i Lunden havde bygget,
Af Elvens stride Flom og grumt medtaget —

Hvor skal han siden kunne reise Taget,
Hvorunder Ingen meer kan vorde bygget?
Mod Høstens Kulde er han ei betrygget,
I Sommertid han har kun grædt og klaget.

Hvor skal han da til Vinteren sig skjule?
Ak, vildest Dyr i Skov har dog en Hule,
Hvormed det sig og Ungerne kan varme.

Han, Menneskет, det stolte og det arme,
Han svømmer ene paa de Bølger hule —
Snart synker han. Gud vil sig da forbarme.

III.

Hvad kan vel Mennesket med al sin Stræben?
Hvad er det Alt, han troer at kunne virke
For Brod og Aand, for Fædreland og Kirke? —
Et Ord, en Lyd, der svinder hen fra Læben.

Af Livets Strom han som et Fnug er greben,
Han er kun en af Takkerne, der knirke
I Verdenshjulet, som for Alt skal virke
Med evig Foden og med evig Dræben.

Ak, — bort med al Fortjeneste, alt Rygte! —
Vil han sig selv, da maa han nogen flygte
Til Inderligheds stille Regioner.

Der lærer han at elske og at frygte
Den Haand, som styrer Verdners Millioner, —
Der lærer ham at kjende sin Forsoner.

IV.

I Vaaren kun vil Sangen rigtigt klinge,
Da stiger den, som Fuglekvad i Lunden,
Saa let og klart fra Brystet og fra Munden —
Da løfter Digtet af sig selv sin Vinge.

Men naar saa Høstens Dage Kulde bringe —
Da vorder Sangens Eyne tung og bunden,
Da hviler den kun dybt i Sjælegrunden,
Og kan sig sjælden op til Lyset svinge.

Og dog en Sanger bliver altid Sanger.
Han kan ei andet, — vil han eller ikke —
Om han maa tie, om han Tonen fanger.

Han har ei lært at samle eller flikke.
Skjønt arm og eensom, staaer han uden Anger
Og hæver taus mod Himlen sine Blikke.

V.

Hvad nytter det at flakke og at drage
Nu hid, nu did, til store, rige Stæder
I fremmed Land, til Kunstens Pragt og Hæder,
Naar Ormen overalt vi maa medtage?

Det hjælper ei at dove Sorg med Glæder,
Den lader sig ei skuffe, denne Drage,
I fremmed Lyst den hæver just sin Klage,
Og ingen Jordbund mod dens Bid os freder.

Kun eet Sted veed jeg, hvor den Smerte lindres:
Og det er Landet just, hvorfra vi droge,
Det er vort Fædreland, hvor Alt erindres.

De Steder just, som dybest Vunder sloge,
De har og Lægekraft, naar den ei hindres —
Men i det Fjerne vil vi være Kloge.

VI.

Det er dog synderligt, at disse Tanker
Om jordisk Lykke atter, atter komme,
Skjøndt vel vi veed, at Lykkens Dag er omme
Og at den dunkle Nat paa Døren banker.

Luk den kun ind! — lad den kun trostig komme!
Kun i dens Dybder fæster Sjælen Anker
Naar vildsom den i Gjøglesyn omvanker,
Og alle Livets Løfter vorde tomme.

Har vi kun Mod at skue ret til Bunden
I denne Nætters Nat, som nu indvælder,
Da tindre klare Stjerner op af Grunden.

Da see vi Landet, hvorom Troen melder,
At der først Livets Lykke evigt gjælder —
Da er en Morgen fjernt bag Natten funden.

VII.

Hvad vi i varme, gyldne Ungdomsdrømme
Saa tit har skuet, men ei kunnet vinde, —
Det lader Alderen os ofte finde —
Dog ak, nu kan vi ikke Skaalen komme.

Vi vrage nu den Drik, som da med Strømme
Af Liv i Aaren havde kunnet rinde,
Og dog vor bedste Lyst er end et Minde
Af hine varme, gyldne Ungdomsdrømme!

Hvi sætte vi ei Bægeret til Munden
Nu, det er fyldt med hvad vi dengang vilde? —
Vi veed nu, der er Bitterhed paa Bunden.

Vort Jordehaab er brudt, og det er silde.
Vi maa os vende til den stille Kilde,
Som vælder op med Fred i Aftenstunden.

VIII.

Det er en stille, klar-kold Søndagsmorgen.
Paa brune Marker hvidner prægtfuld Rimen,
Den glimrer klart paa Kvist i Morgentimen,
Og vil med Diamanter dække Sorgen.

Fra fjerne Kirke høres sagte Klimen,
De vandre vid fra Hytte og fra Borgen
At søge Trøst, som er i Ord forborgen —
Hvi følger jeg ei deres fromme Stimen?

Idag skal Eensomhed min Kirke være,
Den stille Røst fra frosne Mark og Skove
Kan ogsaa Herrens Ord til Sindet bære.

Naturen synes død, men kan dog love
Sin Mester end, og stinne til hans Ære, —
Thi vel den veed, han lader Vaar kun sove.

IX.

Far hen, o Storm! og hvirvl de torre Blade,
Og faae min Hyttes Vægge til at skjælve!
Ja, ras kun hen som Fos af hundred Elve! —
Det er din Tid, at sprede Skræk og Skade.

Naar Himlen som et Gravkor sig vil hvælve,
Naar Sol og Varme Jorden vil forlade —
Da har du Ret, dit Veeraab at loslade,
Da har du Grund at tordne, saa vi skjælve.

Der er en egen Lyst i denne Rasen!
Det er en Kamp, som Menneskет maa lide!
Han er jo ogsaa med paa Dødsseiladsen.

Dog, om end Bølgerne gaae nok saa stride —
Han giver dog ei tabt for Stormens Rasen,
Han veed en Havn, hvor milde Lufte glide.

X.

Naturen ligger nu i Dødsmomentet.
Fra nogne Mark der stige sagte Sukke,
Hver Urt maa visnet sig mod Jorden bukke
Og Bjerget har sit Liigklæde alt hentet.

Hvor stort og roligt alle Liv udslukke!
Naturen har den Stund jo længe ventet,
Den har sit Pund nu rigeligt forrentet,
Og kan i Fred de trætte Øine lukke.

Blidt Soen slumrer under faste Vover,
I stille Hvile Bondens Ager sover,
Al Kamp for Livet synes slukt herneden.

Kun Mennesket vil ikke dele Freden,
Han kjæmper imod Døden Vintren over —
Han er Naturens Sjæl for Evigheden.

Fortrøstning.

Frist op min Sjæl, forsag kun ei! —
Gaa trøstig kun din stille Vei,
Der er ei langt tilbage.
Ja, var end Veien nok saa lang
Og tornefuld, og steil og trang —
Du har ei Ret at klage.

Du har din gode Deel jo havt
Af Livets Lyst, af Sangens Kraft,
Af Kjærlighed og Ære,
At Herren bort dit Bedste tog,
At Han med Sorg og Savn dig slog —
Det maa du ydmyg bære.

Du veed, Han har saa godt det ment! —
Du veed, hvert Slag har du fortjent,
Ja flere, ak langt flere!
Og dog Han af sin Naade lod
Dig endnu mangen Gave god,
Hvi vil du klage mere?

Du har jo end paa denne Jord
Hans lyse Dag, hans dyre Ord,
Hans store Skjønhedsrige —
Du har jo Mindets Veemodslyst,
Ja selv til fjerne Gjensynskyst
Din Vinge høit kan stige.

Hæv dig min Sjæl, vær da ei veg!
Stem op din gode Strengeleeg
Som Fugl i grønne Skove!
For hvad Han tog, for hvad Han gav,
For Livets Haab bag stille Grav,
For Alt du Herren love!

En Kirkegang i Hamar.

En Sommer-Søndagmorgen jeg var i Hamar By,
Den unge, som ved Mjøsen sig reiser. —
Jeg vilde gaae i Kirke, men Staden er for ny,
Der intet Spiir mod Himlen end kneiser.

Da tænkte jeg paa Kirken, som staar forladt igjen
Fra gamle By, med smuldrende Stene.
Og langs den krumme Strandbred jeg vandred' derhen
I Morgenstunden, stille og alene.

Det var saa skjøn en Vandring! De rige Bygder stod
Om Mjøsens Speil med blaanende Sider,
De klare Vover trilled' mod Stranden ved min Fod
Og hvisked' om de fremfarne Tider.

Nu Agren bølger gylden, hvor før stod Huus ved Huus,
For Taarne pege Graner mod det Høie.
Dog hist fra Odden stiger, end mægtig i sit Gruus,
Domkirkens Buer op for mit Øie.

Jeg traadte gjennem Gruset ind i den Kirkes Chor,
Hvor der var tomt og stille nu derinde! —
Hvor Altret havde staaet, der fandtes knapt et Spor,
Og aabent var det Skib for alle Vinde.

Igjennem brudte Hvælving saae ned Guds Himmel blaa,
Rigt Løv-Krandse hang fra røde Buer,
Et Grønsværteppe blødt over Kirkegulvet laae,
For Vindver straaled' Morgensolens Luer.

Jeg knæled' her i Andagt ved sjunkne Alterfod —
Forgangenheds Choral her om mig svæved'.
Alle de svundne Slægter, som her ved Altret stod,
De hvisked' til mig: Vi har ogsaa levet!

Og vi har lidt og kjæmpet og sørget, som du! —
Nu har vi Fred, og Verden os ei kjender.
Hvi vil du da fortære din korte Dag i Gru?
Snart faaer du Ro, — snart al din Kummer ender.

Saa lød den stille Tale, som Morgenvindens Sang,
Og styrket stod jeg op og gik tilbage.
Jeg havde dog nu havt min Søndags-Kirkegang,
Skjøndt intet Spiir staar over Hamars Tage.

Prindsesse Helene.

I Mecklenburgerlandet, nær Østersøens Kyst,
Der er et Fyrstesæde, det stille Ludvigslyst.
Et lille Slot her venligt i grønne Skove laae —
Der boede en Fyrstinde med sine tvende Smaa.

En Dreng, en liden Pige der blomstred' herligt frem,
De havde der saa trofast, saa godt et Barndomshjem.
De leved' i Naturen, og ei ved Hoffets Bud —
Den fromme Moder leded' dem begge frem til Gud.

Prinds Albrecht var saa livlig alt som den unge Hjort,
Dog sprang han aldrig langt fra sin lille Søster bort —
Han elsked' saa Helene, Helene var saa fiin,
Saa morgenrød og hvidskjær, som Roser over Liin.

Hun var saa dyb og stille, som han var glad og kjæk,
Dog fandtes hos dem begge de samme Sødskendtræk.
De leved for hinanden, for deres Moder huld,
Og for den gamle Lærer, som gav dem Kundskabs Guld.

Det var den ædle Schubert, klog paa Naturens Kryb —
Kjendte hver Steen og Plante, men ogsaa Troens Dyb.
Hans Sjæl var fuld af Viisdom, dog var han Barn med dem,
Og lærte dem ved Lege det rette Barndomshjem.

En Sommermorgen gik han med dem i Slottets Park,
Igjennem Bøgekroner faldt Guld paa dugfrisk Mark.
Helene vandred' stille tæt ved den gamle Mand,
Prinds Albrecht sprang omkring dem, snart efter, snart foran.

Da hvidned' mellem Graner et Marmortempel frem, —
Det var et Fyrstegravsted, det var de Dødes Hjem.
Der hviled' Helenes Fædre, der hendes høie Slægt,
Der slumred' de saa sødt i Naturens Varetægt.

Just Døren stod halvaaben — Helene gik derind,
Mens hendes Broder i Skoven floi om med lystigt Sind.
Den gamle Lærer fulgte den Fyrstedatters Fjed —
Han vidste, hun frygted' ikke de Dødes stille Fred.

Men dennegang han saae hende standse, blive bleg,
Han saae, hvor dødhvid Rædsel til hendes Aasyn steg:
Hun stirred stivt hen for sig og hvisked': Fader, dog!
Der staar jo en ny Kiste histhenne i den Krog?

Og see — den er jo aaben — og deri — o min Gud —
Der ligger min Broder Albrecht i Dødens Liin strakt ud! —
Da sank hun om i Afmagt. Den Gamle hende bar
I Skoven ud, at kvæges nær ved en Kilde klar.

Da hun opslog sit Øie, stod Albrecht der vel sund
Og klapped' hendes Kinder og kysted hendes Mund —
Hun smiled gjennem Taarer. — Men fra den Stund hun var
Indviet til den Skjæbne, hun gjennem Livet bar.

Hun misted' snart sin Broder — det var den første Sorg,
Men tro den fulgte hende til Frankrigs Kongeborg.
I Sorgen, som i Verden hun fik den første Rang —
Thi denne lille Pige blev Helene af Orleans.

Jøde og Christen.

I Cæsarea leved'
Paa Kirkens første Tid
Basilius den Store,
En Biskop, stærk og blid.
Som Christi gode Hyrde
Han vogted' tro sin Hjord,
Og vidt i Verden lyste
Hans Levnet og hans Ord.

I samme Stad der leved'
Vel og paa samme Tid
En Læge, høit anseet
For Lærdom og for Id.
Der gaves ei den Syge,
Som ikke fatted' Mod
Naar Joseph den Hebræer
Kun ved hans Leie stod.

Men Joseph var saa ærlig
Som dygtig i sin Kunst,
Han stuffed' aldrig Nogen
Med tomme Løfters Dunst.
Af visse Tegn og Mærker
Han sagde strax forud
Naar Livet kunde reddes,
Naar Døden sendte Bud.

Men var der saa af Livshaab
Den allermindste Gnist,
Ret snart til kraftig Flamme
Han tændte den forvist.
Saa Joseph i Cæsarea
Gav Hjelp for jordisk Nød —
Basilius ham fulgte
Med Livstrøst selv i Død.

De tvende store Læger
For Legem og for Aand
Var knyttet til hinanden
Ved gammelt Venskabsbaand.
I deres Ungdom havde
De sammen i Athen
Vel granskет i Naturen
Og søgt de Vises Steen.

End holdt de trofast sammen,
Skjøndt ei af fælles Tro.
Den christne Biskop ikke
Foragted' Jødens Bo.
Han saae hans rene Levnet,
Saae Josephs Mildhedsværk,
Saae, hvor paa Fædres Maade
Han var i Herren stærk.

Dybt maatte det vel smerte
Den fromme Biskop vist,
At denne hans Ven og Broder
Ei Broder var i Christ,
At dette fulde Hjerte
Ei slog for Jesu Blod,
At denne store Aand kun
I Templets Forgaard stod.

Med alt det Lys, der straaler
Fra Christi aabne Grav,
Med al den Kraft, som Sandhed
Hans gyldne Tale gav —
Basilius vel ofte
Indtrængte paa sin Ven,
At han til Daabens Vande
Dog skulde træde hen.

Men Joseph den Hebræer
Sit Øre ei oplod,
Ved Loven hist fra Sinai
Han fast og stille stod.
„Jeg er" — saa sagde han altid —
„Af Herrens valgte Folk,
Imellem mig og Jehovah
Er Moses ene Tolk.

Paa mig, o christne Rabbi!
Er spildt din Tales Sø,
I Fædres Tro og Skikke
Jeg leve vil og dø!"
Den fromme Biskop kunde
Ei slippe dog sit Haab,
At Joseph, for han døde,
End skulde fange Daab.

Saa hengik lange Tider.
Da skede det tilsidst
Basilius blev dødssyg
Og følte Enden vist.
Han sendte dog til Joseph
Og bad ham komme hen
At see, om der var Livshaab
End for hans gamle Ven.

Bevæget stod snart Lægen
Nær Vennens Leiested,
Og tog hans Haand, og følte
Hans Puls med Kjærlighed.
„Nu" — hvisked Bispen — „Joseph!
Har Du end Liv for mig?" —
Den Læge tang. En Taare
Ad Kinden listed' sig.

Saa vendte han sig stille
Mod Bispens Følge hen:
„I gjøre Alting rede —
Der er ei langt igjen".
Den Syge dog det hørte
Og sagde med et Smil:
„Min Ven — blot til imorgen
Du standse Dødens Pil!"

„Ak" — sukked' Lægen sørgfuld —
„Min Kunst formaaer det ei!
Basilius den Store
Idag gaar Kjødets Vei.
Med Dagens Sol gaaer under
Idag din Kirkes Sol,
Thi hast, har Du Noget at ordne
End for din Bispestol".

Den Døende da sagde
Alt med et sælsomt Blik:
„Hvad, om til imorgen Middag
Jeg dog nu Livsfrist fik?
Om Christ til da opholdt mig
Udaf sin Naades Sø?“ — —
„Da“ — udbrød den sikkre Læge —
„Da vilde selv jeg døe!“

„Vel, døe fra Synd og Vantro“ —
Saa tolked' Bispen hans Ord —
„Leve for Jesus Christus,
I hvem al Livskraft bor,
Der til din Sjælefrelse
Blev Menneske som Du,
Og led paa Korset Døden,
At knægte Dødens Gru“. —

Hebræeren da svared':
„Broder, — Velan — kan det
I Døden Ro Dig give,
Jeg lover Dig nu ret:
Kan din Gud til imorgen
Dig holde i Livets Favn,
Saa vil jeg lade mig døbe
I hans almægtige Navn“.

Dermed gik Lægen fra Huset,
Lod Døden der igjen.
Først dog til Afsked han kysted'
Den blegnende Ungdomsven.
Aldrig mere han tænkte
Det kjære Aasyn at see —
Og ak — ingen Trost han eied'
Mod Sorgens bittre Vee.

Men den Døende laae rolig
Med Haab til Marias Søn,
Og folded' de iisnende Hænder
Og bad en brændende Bøn:
„Herre Jesus! kjæreste Frelser!
Du veed, hvor gjerne jeg gaar
Fra disse Prøvelsens Lande
Til Dig, i din Faders Gaard! —

Dog Herre! — Du, som har givet
Dette arme Legeme Kraft,
Saa mangt et Aar Dig at tjene
Og uddele din Naadessaft —
O! — fyld mine stivnende Aarer
End nogle Timer med Blod,
At jeg for dit Rige kan vinde
Endnu en Sjæl saa god!" — —

Næste Morgen sad Lægen
Mismodig ved Bogers Rad.
Da kom der Bud ifra Bispens,
Ham derhen at ile bad.
Han vilde ei troe, hvad de sagde,
At Basilius leved' end —
Et Liig var han vis paa at finde,
Dog fulgte han dem derhen.

Men der han indtraadte i Kamret
Og saae det formente Liig
Med klare, levende Øine
At blikke saa varmt paa sig! —
Og hørte den velkjendte Stemme
At hilse: „God Morgen, min Ven!" —
Da brast den stolte Mand sammen
Og sank foran Leiet hen:

„Basilius! Nu jeg erkjender
Og raaber for Verden ud:
Din Gud er Israels Herre,
Er Abrahams, Jakobs Gud!
Kun Han, den almægtige Mester,
Kunde lade sligt Under skee
Som det, mod Naturens Love,
Jeg her paa Dig maatte see! —

Jeg seer nu klart, hvi det gamle
Jerusalem sank i Gruus! —
Til det ny jeg nu vil mig nærme
Alt med mit ganske Huus.
Med alle Mine jeg kaster
Mig nu i din Kirkes Favn —
Jeg gaar nu, at lade mig døbe
I Jesu velsignede Navn!“ —

„Vent lidt“ — da hvisked' den Syge —
„Jeg selv Dig døbe vil“. —
„Ak, Fader“ — lød Josephs Tale —
„Der strækker din Kraft ei til.
Gud har ved et Under vel opholdt
I halvdødt Legem din Aand, —
Men dine Lemmer er stive —
Du kan jo ei løfte en Haand!“

„Min Søn“ — bebreided' den Gamle —
„Alt nu Tvivl i Troens Værk?
Vi har en Gud, som kan hjælpe,
Som i den Svage er stærk.
Fra Intet kan Han jo blæse
Livsaande i Støvets Mund, —
Han vil og mit Kald fuldføre —
Vent mig i Templet kun“.

Med dybt bevæget Indre
Gik Lægen da til sit Hjem,
Beredte der Børn og Hustru
Samt alt sit Tyende med dem.
Saa de Alle i hvide Klæder
Vandred' til Kirken hen,
Hvor Menigheden alt længe
Bad for sin Biskop, sin Ven.

Da Joden nu med sit Følge
Ind i Forhallen kom
Og knæled' ydmygt ved Døren,
Da vendte sig Mange om:
„Er det ei den jødiske Læge
Med alt hans vantro Huus?
Hvad vil han i Helligdommen?"
Saa opstod i Kirken et Suus.

Men Joseph mæled': „O, Brødre!
Brudt er vor Vantro og Trods!
Basilius den Store
Har lovet at døbe os!"
„Basilius!" — raabte da Alle —
„Hans Liv er jo slukket ud" —
Da stod han for dem i Choret
Et Undervidne fra Gud!

Det Legem, som nylig paa Leiet
I Dødens Mathed laae —
Stod opreist! — hans hvide Hoved
Begeistret mod Himlen saae!
Sine Arme han mildt udbredte
At signe sin dyre Hjord —
Saa talte han sidste Gang til dem
Herrens kraftige Ord.

Tilsidst, da Templet var fyldt af
Andagts bævende Haab, —
Han vinked' de Jøder op til sig —
Han gav dem den hellige Daab.
Til Joseph han sagde: „Johannes
Fra nu af være dit Navn! —
Kjærlighedens Apostel
Tage Dig nu i Favn!

Jeg maa nu fra Eder skilles,
Min Gjerning er her fuldbragt!
Christ være lovet og takket,
Som i mig har viist Dig sin Magt". —
Saa sank han i Vennens Arme —
Og var død. Da var Middag nær.
Men over den Dødes Aasyn
Laae Evigheds Straalefjær.

Johannes levede' end længe
Og fulgte i Vennens Spor.
Man hørte ham ofte udsige
Det glade Fortrøstnings Ord:
„Som jeg nu har fundet Messias
Og lært at haabe mod Haab,
Mit forskudte Folk vil og engang
Samles i Naadens Daab!"

Fra Throndhjems-Reisen.

I.

Paa Dovrefjeld.

Du høie Tempel for mit Lands Naturaand,
Saa staar jeg endelig da nær din Tinde!
Igjennem Dalens lange Propylæer
Jeg steg og steg, med Dagsreiser til Trin,
Hvor mørke Klipper stod som Rad af Sphinxer
Og saae paa mig med strenge Gaade-Øine,
Som vilde de mig spørge: Veed Du og
Det Ord, som aabner Dovres høie Fjeldborg?

Da lytted' jeg til Elvens dybe Bruse,
Som altid, altid strømmed' mig imøde
Fra Fjeldets Top — og den mig lærte Ordet.

Nu Veien hæved' sig, saa jævnt og stille —
Og Dalen sank, og Taagerne sig spredte
Og Luften blev saa skarp, saa let at aande
Som paa en klar og stille Vinterdag,
Og i det rene, lette Morgenlys
Laae Dovres brede Ryg for mine Blikke.

O, — hvilken Verden, fuld af Eensomhed!
Den brune Ørkens Bølgelinier strække
Sig hen til alle Sider, kun begrændset
Af steengraa Klipper og af Sneefjeldstoppe.
Hvor her er stille! — Stille som paa Havet,
Naar Bølgen sover og naar Vinden tier,
Mens dog man føler, at i næste Stund
Kan Stormen fare hylende derover! —
Nu gaar et sagte Suk kun over Vidden,
En eensom Heilo klynker svagt fra Lyngen,
Og Floders Kilder sildre gjennem Myrgrund.

End gaar det opad, langsomt, milevidt,
Dog altid opad, fast umærkeligen.
Ei nogen voldsom Stigning, intet Bratdyb
Betegner Fjeldets Høieste. Med Eet kun
Jeg mærker, alle Vande rinde med mig,
Og ei, som nys, imod mig. Vidden hælder
Mod Nordenland. Tilvenstre hæver sig
Sneehættens hvide Kuppel, som det synes
Mig ganske nær, men forud, i det Fjerne,
Sig aabner Drivas mørke, trange Spælg —
Og derbag skimtes Opdals duftblaa Fjelde.

Her er da Grændseskjellet mellem Sønden
Og Norden! — her er Norges høie Varde —

At hente Kronen hist i Nidaros
Og bringe Norges gamle Pragt tilbage.

I denne Pragt jeg hilser dig, du rige,
Du stolte Throndelagen, hisset nede
Bag Dalens Blaadyb! Længe vared' det
Før jeg fik skue dig, mit Norges Hjerte! —
Men nu jeg kommer i den rette Stund,
Jeg kommer i Normannakongens Følge
At see dig i din gamle Mægtighed
Stolt sætte Kronen paa hans unge Hoved.

Farvel da — Fjeldets hellige Eensomhed,
Du høie Tempel for mit Lands Naturaand!
Fra dine luftrende og rene Høider
Til Dalens Fest og Dunst nu gaaer det ned.

II.

I Guldalen.

Gamle Gaula! — Under grønnen Lide
Hvorfor har du end saa stor en Hast? —
Hører du end Hakon Jarl at stride
I den Stund, da Riget for ham brast? —

Vil du end hans blodigrøde Kaabe
Bruge som et Tegn, at han er død? —
Altid — altid — til din sidste Draabe
Vorde vil din Bølge deraf rød.

Tys — jeg hører nok din dybe Kilde
Mumle sagte, hvad Enhver nu veed:
Trofast Kjærlighed ham frelse vilde, —
Kun ved Trælleſvig han Døden led.

Ja, jeg seer nok Rimol under Lide,
Thoras Rimol, paa din høie Bred! —
Saa du hørte derfra Toner blide
Lyde mangengang, naar Dagen led? —

Det var Thoras Klage for sin Kjæmpe,
Andre grum og haard, men hende kjær.
Vel din Brusen maatte du da dæmpe —
Alle Fugle lytted', fjernt og nær.

Derfor kan den Klagesang i Dalen
Høres end igjennem Slagets Larm,
Som en Due svæver over Valen
Trofast Kjærlighed fra Kvindens Barm.

Gamle Gaula! — Under grønnen Lide
Flyd kun her, alt med din vante Hast —
Altid seer du Hakon Jarl at stride,
Veed den Stund, da Thoras Hjerte brast.

III.

Paa Hlade.

Grønne Bakker, bløde Enge,
Gyldne Agre, hvide Huse
Mellem lyse Poppeltræer —
Dette er da altsaa Hlade!
Hlade Gaard, hvor Gudetemplet
Stod i Hakon Riges Dage,
Hvor han selv, den grumme Hersker,
Holdt sit Hof med haarde Kjæmper,
Skjønne Kvinder, Lyst og Dødskamp! —
Hvor han bloted, mørk og blodig,
Eget Blod til grumme Guder! —

Her nu blide, bløde Enge,
Gyldne Agre, hvide Huse
Mellem lyse Poppeltræer,
Fred og Stilhed, landlig Hygge! —
Hist paa Høi en liden Kirke
Peger med sit Spiir mod Himlen,
Viser fjernt om Fjord og Bygder
Stedet, hvor Thorshamren trued,
Men hvor Kors nu længst har signet.

Her, hvor Lundens Kroner skygge
Om den hvide Gaard paa Hlade,
Her stod Olaf, Søn af Tryggve,
Vel hin store Seiersaften,
Da med Thrøndelagens Bønder
Han drog ind som Drot og Herre
I Jarl Hakons tomme Høisal.
Herfra saae han Gudehuset
Grufuldt true hist fra Bakken,
Sort af Tjære, dragesvandset,
Sært udskaaret, blodbestænket.
Harmfuld saae han Bondehæren
End at stimle tæt om Hovet
Forat offre til den onde,
Til den dræbte Hednings Guder.
Hellig Iver greb da Helten:
Diet lyste, Haanden lagde
Han paa Sværdets gyldne Korsgreb,
Svor, at brænde Afgudshuset,
Brænde Thors og Odins Billed,
Reise Korset høit i Stedet,
Skulde han end selv gaae under.

Snart fra Hlade lyste Baalet
Da af Hedenoldets Tempel.
Over hele Thrøndelagen
Lyste Hladehovets Flammer,

Vakte Gru og Skræk hos Herser,
Gru hos Bønder og hos Trælle.
Kom der ikke Straf fra Valhal? —
Tordned' ikke Thor i Skyen?
Knuste han ei Christenkongen,
Tempelskjænderen, hin Frække? —

Ingen svared' — Ingen Hjælp kom! —
Lystig knittred' tjærebredte
Blodbestænkte, gamle Træhuus.
Thor og Odin brændte inde,
Alle Guder, alle Diser
Sank i Aske. Men fra Gruset
Opsteg snart den hvide Kirke —
Spiret reistes, Korset blinked',
Klokker toned' over Egnen
I den stille Morgentime.
Konning Olaf gik til Messen
Med sin Hird, og Biskop og Præster
Vied' ind til Christi Ære
Gamle Guders røde Blodsted.

Siden den Tid er paa Hlade
Fred og Stilhed, landlig Hygge,
Gyldne Agre, blide Enge,
Blide Huse mellem Løvet.

Siden den Tid hist fra Høien
Peger Kirkens Spiir mod Himlen,
Viser fjernt om Fjord og Bygder
Stedet, hvor Thorshamren trued',
Hvor nu Korset stille signer.

Vel et Stykke bort fra Gaarden
Truer endnu dog en Hammer.
Hladehamrens fære Fjeldborg
Hæver sig med bratte Sider
Op af Fjordens kolde Vande.
Der, paa Hladehamrens Tinde,
Siger man, at mangen Høstnat
Høit en Kjæmpeskygge truer
Over Fjorden, over Dalen,
Over til den nære Kirke.
Dunkle Skyer er hans Kaabe,
Røde Nordlysflammer flagre
Som hans Hjelmbusk, og hans Øine
Gløde fælt som Afgudsbaalet.
Længe sidder han paa Fjeldet
Stirrer mørk, urolig over
Fjorden og de rige Bygder,
Der var hans engang i Tiden.
Stormen er hans dybe Sukke,
Er hans høie, vilde Latter —
Nu han reiser sig — i Haanden

Hæver han en vældig Klippe
Forat slynge den mod Kirken,
Fredens Bolig hist i Dalen.
Aldrig kan han dog faae kastet,
For i Morgensolen blinker
Spiir og Kors paa Hlade Kirke! —
Og da svinder hgn med Nattens
Onde, gamle Hedning-Skygger
For det klare Lys fra Osten.

Men paa Hlade grønnes Engen,
Gyldner Agren, hvidner Huset
Mellem lyse Løvtrælunde,
Nær det Sted hvor Hamren truer —
Men hvor Korset altid signer.

IV.

I Staden.

„Der er saa fagert i Throndhjem at hvile" —
Saa lyder den gamle Sang.
Her alle de hellige Minder smile
Og Tiden standser sin Gang.

Nidelven endnu det rundt omflyder,
Den vil ei fra Staden bort.
Fra Ilevolden end Slaget lyder
Og Kalvskindet glemmes ei bort.

Fra Steenbjerget udover Byen vide
Seer Klippen, med Sverres Borg —
Det er Naturen selv, maa Du vide,
Som bærer for Throndhjem Omsorg.

Af Menneskeværk fra gamle Dage
Her findes blot Christkirkens Chor —
Men derfor kan ikke Throndhjem klage,
Dets Magt bliver lige stor.

Det kvæges endnu fra Hav og Fjelde
Med Luft, saa forfriskende reen.
Det taler endnu med Oldtids Vælde
Fra grønne Vold og fra Steen.

I rolige Linier de Gader og Strande
Sig tegne med Sagaskrift,
Og trindtom frugtbare Høider stande
Saa mægtigt, som Fædres Bedrift.

Men ogsaa for Nutid i disse Dage
Har Throndhjem smykket sig fiin:
Og vor Tids Haab det i Favn vil tage,
Som fordum Sankt Olafs Skrin!

Der er saa fagert i Throndhjem at hvile.

V.

Domkirken.

„Er dette Throndhjems vidtberomte Tempel,
Hvis Ry har bredet sig til selve Rom?“
Ja, dette Oldsaggelsens Exempel,
Det er Sankt Olafs, det er Eisteins Dom!
Her har jo Vandalismen sat sit Stempel,
Og ei blot Tiden med sin Tand her kom.
Ak! — bedre sast det Hele i Ruiner,
End dette Makværk, som hvert Die piner.

Og dog, ret som en Kongems i Pjalter,
Det ædle Kunstværk rober end sit Blod.
Fra Muren hilse vrimlende Gestalter,
Og Stenen blomstrer end med stille Mod.
De lette Buer om Hoichorets Alter
End signe Stedet, hvor Sankt Olaf stod, —
Og overalt, i Skib og Sidefloie,
Seer under Kalken frem et Skjonhedsvie.

O, kan Du dette Dies Blik udholde,
Mit Norges Folk! — dets stumme, dybe Bøn?
Til Guds og Landets Priis de Fædre bolde
Den Bygning havde reist saa underskjøn —
Og Du, som nu vil rense deres Skjolde,
Du lader den nedfalde her i Løn! —
Nei, — endnu meer — Du taaler, at dens klare,
Dens rene Form forhutles aabenbare.

Og dog Du vil dens gamle Glands benytte
Til Hæderstegn for din gjenvundne Magt! —
Du vil, den brudte Hvælving skal beskytte
Din nye Frihed og din Krones Pragt, —
Du vil, de gamle Mure skulle lytte
Til Salvingshymnen, til din Konges Pagt! —
Ja, Du har selv i disse Sommerdage
Stolt seet Kroningstoget der indrage!

Til Kirken hen, ad brede Munkegade,
Paa roden Tillie gik det lange Tog.
Rigt Guldet blinked', Faner vaied' glade,
Og Horn og Fløiter lød, og Pauker slog.
For Drot og Drotning Tusinder da bade,
Som under gyldne Himmel de fremdrog —
Og Alle blev saa høitidsfuldt tilmode
Da Kirkens Døre sig for dem oplode.

Ja vel, det var et Syn at huskes længe!
De gamle Mure skued' mildt derpaa —
De lode sig med Flitterstads behænge,
Ak! — alt for godt man deres Brøst dog saae.
Dog end de eied' Magt, som kunde trænge
Til Folkets Hjerter, der med Ild nu slaae, —
Og under Chorets blaalig-lette Buer
De hæved' Kronen klart i Mindets Luer.

Thi har de ei fortjent, at lades øde,
At falde, eller pyntes op lidt kun —
De Stene har nu viist, de ei er døde,
De fordre nu at reises op af Grund.
Saasandt, mit Folk! Du vil din Konge møde
I Throndhjem, endnu mangen Kroningsstund —
Saasandt maa Du det Tempel gjenopbygge,
Hvor Kronen faaer sin Kraft i Fædres Skygge.

VI.

Fregatten Sankt Olaf.

Sankt Olaf er kommet til Throndhjem igjen
Nu over de blaalige Veie.
Han haver nu lagt sig for Domkirken hen,
Hvor for han havde sit Leie.
Der skinner som Sol Guld hin røde i Throndhjem!

Han skuer derover vel stolt og blid
Og tænker paa gamle Dage,
Og fryder sig over, at Kongetid
Til Nidaros er vendt tilbage.

Han kommer endnu som Norges Værn,
Den blanke Ør han end svinger —
Men over det sorte Dødens Jern
Han spreder de hvide Vinger.

Han byder den unge Konge til Gjæst
Ombord paa sin stolte Snekke,
Han byder hans Dronning, hans Hird til Fest —
Saa herlig en Lyst kan han vække.

Paa høien Dæk er en kongelig Glands,
Der Giger og Harper tone,
Der smykkede Kvinder saa skjøn en Krands
Slynge om Dronningens Throne.

De raske Krigsmænd, de Sogutter blaa
I Dands der med dem optræde.
Sankt Olaf skuer saa mildt derpaa —
Han kyser ei Ungdommens Glæde.

Han vifter og hilser med røde Flag,
Han signer med Korsets Banner.
Aldrig skal glemmes den skjønne Dag
Da Fest hos Sankt Olaf stander! —

Der skinner som Sol Guld hin røde i Throndhjem.

VII.

Munkholmen.

I blaanende Fjord en liden Ø
Sig hæver med Taarne og Mure,
Den seer saa alvorlig ud over Sø —
Der skumle Erindringer lure.

I Oldtids Dage den drypped' af Blod,
Et Rettersted var den for Onde.
En Rædsel da fra Nidarholm stod —
Did kom ingen ærlig Bonde.

Der var det, hvor Olaf Tryggvesson
Jarl Hakons Hoved opsatte,
Ved Siden af Trællens, som i Lon
Havde givet ham Døden, den bratte.

De stirred' vel fælt, de Hoveder to,
Over paa Nidaros Øre,
Men Kongen byggede der i Ro,
Gud gav ham sit Værk at fuldføre.

Siden lyste Kirken sin Fred
Over Holmen, med sine Borge:
Et Kloster reistes paa dette Sted —
Det første Kloster i Norge.

Saa førte de Munke sit Liv af Død
I lange Tider paa Øen —
Hver stille Nat de Vigilier lød
Fra Kirken ud over Søen.

Vel mangen hjertelig Bøn og Sang
Til Herren der sig har hævet,
Men vel og i dumpe Klostergang
Mangen skummel Daad er bedrevet.

Til Ende gik og det Klosters Tid
Med Munkenes Tvang og Længsel. —
Men derfor skifted' ei Munkholmen Id,
Fra Kloster blev den et Fængsel.

Feldtslanger blev nu paa Muren sat,
Den Kirke monne de lukke,
Dog hørtes end mangen stille Nat
Fra Taarnet de Fangnes Sukke.

Og en af de Fangers Klage endnu
Hores langt gjennem Tiden,
Skjøndt han er befriet fra Baand og Gru
For over hundred Aar siden.

Det var den ædle Herr Griffenfeldt
Han styrede Land og Rige,
Af Fiender blev han fordømt og fældt,
Skjøndt Ingen hans Brøde kan sige.

Til Skaffottet han fortes fra Magten sød —
Han Dødens Gru skulde smage! —
Saa blev han benaadet med levende Død
Under Munkholms Fængselstage.

Vel atten Vintre han sukked' og led
Inden disse fugtige Mure,
Der vistes end nylig af hans Fjed
I Gulvets Planker en Fure.

Den Dag, han blev paa Munkholmen sat,
Han stod i sit Livs Formue —
Hans Lokker var sorte, hans Kind var glat,
Hans Øine de monne lue.

Den Dag, han fortes af Taarnet ud,
Da var han af Alder bøiet!
Hans Haar vare hvide, og Dødens Bud
Havde slukket Ilden i Øiet.

Man sagde ham: Nu var han fri og i Fred! —
Nu var han af Kongen benaadet.
Nu kunde han drage til Danmark ned,
Maaskee komme atter i Raadet!

Da hæved' han endnu engang sit Blik
Med uendelig Harme og Smerte:
„Kan Kongen gjenfylde mig Livets Drik
Som han rev bort fra mit Hjerte? —

Kan han gjengjælde atten Aars Kval
Med et Smiil nu af Naadens Fylde? —
Det kan blot Kongen i Himlens Sal!
Ham vil jeg min Frihed skylde.

Til Danmark kommer jeg aldrig igjen,
Ei til mit Fødelands Lunde.
I føre mig kun til Throndhjem hen —
Der vil jeg snarlig indblunde". —

Saa skede det og. Munkholmen snart
Vel optog mangen en Fange,
Dog ei med Blod af saa ædel Art
Den siden har kunnet prange.

Nu høres derfra ei Sukke meer,
Kun Vagtens eensformige Raaben.
Alvorlig den end over Fjorden seer,
Den fører for Throndhjem Vaaben.

VIII.

Leerfossen.

Vældige Fald af den hvideste Snee,
Skummende, tordnende, herligt at see
Mellem de grønklædte Lier! —
Støvdraaber hvirvler du op mod det Blaa,
Tusinde Regnbuer spille derpaa,
Egnen til Storhed du vier.

Stoltere er du end Rhinflodens Fald,
Som dog er priist af saamangen en Skjald,
Priist og besøgt uden Ende.
Gik du i Syden din kongelig Gang,
Stemte i Schweitz du op kun din Sang —
Verden da vilde dig kjende.

Hid til dit høie Nord komme Faa —
Dog, alle De vel din Herlighed saae,
Som her til Throndhjem mon drage.
Synderlig stort er dit Ry og iaar —
Kroningstoget til dig ogsaa naaer,
Du har ei Grund til at klage.

Hvad skal de sige, de eensomme Fald,
Som over Norge, i Tusinders Tal,
Tordne i afsides Dale?
Høiere, skjønnere er de end du —
Ingen dog seer dem i Skjønhedens Gru,
Ingen forstaar deres Tale.

Ikke de sagtne dog derfor sin Hast: —
Evigt, ustandseligt er deres Kast
Ned i de sortnende Klofter.
Altid gjentage de dønende Klang,
Fra deres Chor sig en prisende Sang
Sammen til Herren oplofter.

Thi Han dem hører. Han gav dem jo Pragt,
Gav dem en Evigheds brusende Magt,
Gav dem en Dommedags Stemme.
Hvad gjør det saa, om og ingen Touriſt
Tegner dem op i sit Album? — Forviſt
Skaberen vil dem ei glemme.

Brus da kun, Fos af den hvideſte Snee! —
Om saa Sletingen dig her vilde see
Mellem de grønklædte Lier!
Send kun din Vandhvirvel op mod det Blaa!
Tusinde Regnbuer spille derpaa,
Egnen til Storhed du vier!

IX.

I Værdalen.

Det er en skyet, rolig
Og lummer Sommerkveld,
Som dunkle Skyers Bolig
Staar nære Grændsefjeld.

I Dalen er saa stille
Som i en Kirkes Fred,
Og Duggens Taarer trille
Ad grønne Blade ned.

Thi endnu gjemmer Dalen
Jo Martyrkongens Blod —
Og denne Mark er Valen,
Hvor Olafsslaget stod.

Og disse Gaarde lave,
See det er Stiklestad! —
De ligge nu med Have
Og Ager, smukt i Rad.

Her boede Thorgils Bonde,
Som frelste Kongens Liig,
I hine Tider onde
Han var paa Troskab riig.

Derfor hans Minde lever
Som Navnet paa hans Gaard.
Det hoiere ham hæver
End mangen Hovding haard.

Her stod den bredt opstillet
Med tætte Skov af Spær,
Ophidset og forvildet,
Den grumme Bondehær.

Og hisset, længer henne,
Der Kongens Skjoldborg var! —
Den kunde Alle kjende
Paa Korsets Fane klar.

Der var det, han lod kalde
Sin liden Hær til Staal,
Der var det, at hans Skjalde
Opstemte Bjarkemaal.

Ad denne Bakke stormed'
Hans Kongsmænd, Korsmænd frem.
Her Bondehæren formed'
Sig stærkt at møde dem.

Her raste Kampens Bulder,
Nedtramped' Græs og Korn.
Her stredes, Skulder ved Skulder,
Til vilden Klang af Horn.

Da blev selv Sol fordunklet
Af Rædsel for det Slag,
Og blege Stjerner funkled'
Midt paa den høie Dag.

Et Martyrbilled tegned'
De over faldne Drot —
Da han i Døden segned',
Da seired' han just godt.

Paa Græsset her, det bløde,
Træd varsomt nu, min Fod!
Her var det, at han døde —
Her Jorden drak hans Blod.

Af de Blodsdraaber klare
Vel monne Liv opstaae,
Dem Dalen vil bevare
Og vogter tro derpaa.

Derfor er her saa stille
Som i en Kirkes Fred,
Og Duggens Taarer trille
Ad grønne Blade ned.

X.

Indersen.

Kan denne rige, yndefulde Egn
Med bølgende, med vidtudstrakte Agre,
Med blanke Vande og med Lunde fagre,
Vel ligge høit mod Nordens sidste Hegn?
Staar jeg da her i Rhinens brede Dale?
Er det vel Taunusfjeld, de Bjerge blaa,
Som hist i Horizonten lette staae
Og om et Liv af sydlig Farve tale? —

Nei, — dette Vand, som kjærlig vil indbarme
Den hele Egn, det er ei blot en Elv! —
Det er jo Havet, Verdenshavet selv,
Som ind i Landet strækker lange Arme.
De er' jo Norges Mærke, disse Fjorde
Med stille Soers Blidhed, Havets Magt. —
Saa frisk en Soluft har ei Rhinens Pragt,
En anden Aand dog tager her til Orde.

O ja, det er dog Nordens eget Land! —
Dets stille Veemodsblik jeg nu gjenkjender!
Den lange Vinterdød og her jo sender
En Sorgens Tanke over grønne Strand,
Og Himlen er vel lys, ved Dag, ved Nætter,
Men den er bleg, og ofte taarefuld —
Thi vel den veed, snart over Agrens Guld
Henfare Stormene fra Jishavs Sletter.

Der komme de! — Igjennem Somrens Lyst
Jeg føler deres dødningkolde Aande! —
Hvert Træ og Græsstraa krymper sig i Vaande,
Af vilde Vindkast fortner Fjordens Bryst.
Men snart igjen dog Sommersolen seirer,
Endnu er det dens Tid til Overmagt —
Snart smiler Egnen i sin gamle Pragt,
Og som i stille Bøn sin Frelse feirer.

Saa er her Livets Kaar for Folk og Land.
En stadig Kjæmpen mod de vrede Jætter —
Men og en Deilighed, liig lyse Nætter,
En Kraft og Storhed, som udholde kan.
Her lever Folket stille, uforfærdet, —
Dets haarde Tale er Naturens Klang,
Men det er trofast, som en gammel Sang,
Og vel som Ploven kan det føre Sværdet.

Man seer det vel paa denne rige Jord,
At den fra fjerneſt Oldtid er opdyrket,
At den fra Slægt til Slægt er odlet, ſtyrket
Med langſom Kraft, ſom Værten her i Nord.
Her boede jo de mægtige Indthrønder! —
Arnunga-Ætten jeg vil nævne kun, —
Og endnu kan her mærkes, denne Stund,
At gjæve Bygder føde gjæve Bønder.

Her trives derfor gammel Gjæſtfrihed.
Du ſtolte Sundnæs, paa de grønne Høie,
Hvorom ſig Fjordens blanke Bugter boie —
Ei glemmer jeg din Hygge og din Fred! —
Du ligger ſom en Herſes gamle Sæde
Saa værdigt i den yndigſte Natur! —
Med Oldtids Kraft, med Nutidens Kultur
Du byder Gjæſten til en dobbelt Glæde.

XI.

En Nat under Hornelen.

Gjennem krumme Sunde glider Skibet.
En Auguſtnats veemodstunge Skumring
Hviler over Fjordens ſtille Vande,
Over Kyſtens høie, ſteile Fjelde.
Svagt et Solvſkjær bag de ſorte Toppe
Viſer, hvor Nymaanens Horn ſig gjerne
Vilde hæve over Horizonten,
Men de kan ei — Fjeldets dunkle Maſſer
Er for ſtærke, er for himmelnære.

Gjennem krumme Sunde glider Skibet.
Ved hver Vøining ſynes det, ſom maatte
Kyſtens Vægge ſig nu ganſke lukke,
Knuſe Snekken mod de haarde Sider.
Men den kloge Drage med Ildfunker
Snoer ſig ſikkert mellem Jættevrimlen
Som forſtenet ſtaaer om Nordfjords Kyſter.
See, der reiſer deres Drot ſit Hoved
Truende jo over alle andre:
Til Hornelen nu ſig Snekken nærmer.

Mat et lille Lys fra Stranden blinker
Som en Sankthans-Orm imellem Krattet.
Ak! — det glimter fra en eenlig Hytte
Hvor en driftig Fisker fæsted Bolig
Her paa selve Jættekongens Fod.
Over Hytten svimmelhøit han løfter
Sin uhyre, sorte Krop mod Skyen,
Som han endnu vilde storme Valhal.
Natlig Gysen fra de dunkle Klipper
Vælder ud, som dybt fra Utgards Klofter,
Og som Utgards-Loke kan den gamle
Hornel-Jætte endnu mægtigt kogle.
For hvert Tag, hvormed vor Snekke svømmer
Fremad ved sin Dampkrafts stærke Arme,
Skifter Fjeldekongen om sit Aasyn —
Skifter altid om med sære Former,
Nædselsvækkende og underbare.

Snart en Borg sig reiser op med Taarne
Hvorfra Skyer vaie tungt som Faner,
Snart et Ansigt, græsseligt at skue,
Med det hvide Fossefkum til Lokker,
Stirrer oppe fra de sorte Tinder.
Snart en Kjæmpearm sig langt udstrækker
For at kaste Bjerge ned i Fjorden,
Snart en gammel Jættekvinde sidder
Bøiet der i folderige Kaabe

Og fortæller Sagn om Hedenoldet.
Snart en Fjeldkloft gabende sig aabner
Som en Indgang dybt til Niflheims Huler —
Snart en Pyramide stolt sig hæver
Som et Monument for sjunkne Verdner.

Nu bag den sorte
Truende Tinde
Tænde med Eet sig
Nordlysflammer,
Skyde sig straalende,
Sværde-skarpe
Hen over Nattens
Høie Hvælving.

Er det de gamle
Valhals Guder,
Som end vil tvinge
Tunge Trolde?
Staar der et Slag paa
Straalende Vidder,
Over Hornelens
Høie Horntind?

Flammende, fagre
Jilbud fare

Hid og did mellem
Horn og Himmel.
Men bag de flagrende,
Flammers Folder
Straale de faſte
Stille Stjerner.

Flammerne ſlukkes
Snart og ſvinde,
Hornelen hæver
Atter ſit Hoved,
Mørkets Magter
Vil atter møde. —
Dog end paa høie
Natlige Himmel
Straale de ſtille
Evige Stjerner.

Sikkert ſtyrer Skibet frem derefter
Langs de tunge, mørke Jættefjelde,
Disſe vige meer og meer tilbage,
Synke meer og meer i Søens Dybder.
Fjorden aabner ſig — alt Dagen vaagner,
Og Atlanterhavets aabne Die
Morgenfriſkt ſeer til os fra det Fjerne.

XII.

Kroningssnekken.

Der drager en Snekke fra Throndhjem ud —
De Vimpler der vaie saa klare! —
Med Norges gjenfødte Hæders Bud
Den skal rundt Landet nu fare.
De Kroningsgjæster den har ombord,
Der verles vel mangt et lysteligt Ord
Til Minde om straalende Tider,
Mens Snekken saa stolt fremglider.

En Solglands blidelig følger dens Spor,
Selv Havet lægger sig stille
Og smiler og lytter, naar tidt ombord
De liflige Toner opspille.
De høie Kyster saa prægtige staae,
Og vinke og hilse med Fjelde blaa
Det ene over det andet —
Med Blik fra det Indre af Landet.

Saa drager den Snekke med klingende Spil
Fra Throndhjems til Vikens Strande.
Og Fest der vorder, hvor den lægger til —
Der jublende Skarer alt stande.
Der Glædesskud runge fra Fjeld til Fjeld,
Og Sangen stiger om Norges Held:
At det nu sin Krone har vundet —
Sin gamle Hæder gjenfundet!